

การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดย
นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF SUMMARY WRITING ABILITY
OF STUDENTS IN PRATHOMSUKSA 6 USING ACTIVE LEARNING

By
MR. Thirapat LARTIANG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ
	ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดย	นายถิรพัฒน์ หล้าเตียง
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมทุ่ง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สง่า วงศ์ไชย)

61255405 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การเขียนย่อความ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นาย ธิรพัฒน์ หล้าเตียง: การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้ย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 17 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนย่อความ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้การวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre-Experimental Design or Non Designs) แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One-Group Pretest-Posttest Design) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่แบบที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test for dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

61255405 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : SUMMARY WRITING Ability / ACTIVE LEARNING

MR. Thirapat LARTIANG : The Development of Summary Writing Ability of Students in Prathomsuksa 6 Using Active learning Thesis advisor : Atikamas Makjui, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) to compare the ability in a Summary Writing Ability before and after by using Active Learning of the 6th graders 2) to study the opinions of the 6th graders about the Summary Writing Ability with Active Learning. The research participants were 17 students of 1 classroom at WatSaseeliam School, Dontum District, NakhonPathom Province Under the NakhonPathom Primary Educational Service Area Office, Area 1, Semester 2, Academic Year 2022, the results were obtained by Cluster Sampling. Data were gathered using three sets of instruments namely: 1) The lesson plan for writing a summary. 2) The writing a summary test (writing) 3) The opinionnaire of the 6th graders about the writing a summary with Active Learning Management. The experimental design was a One group pretest posttest design. The statistical analysis used were arithmetic mean (M), and standard deviation (SD)

The research findings are as follow:

1. The posttest of the 6th graders abilities of writing a summary with Active Learning Management were higher than the pretest with the statistically significant at the .05 level.

2. The opinions of the 6th graders about the writing a summary with Active Learning Management was at high level

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.อภิมาส มากจ้อย รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนดูแลติดตาม ความก้าวหน้าและให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย ซึ่งได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เนตรนภา วรวงษ์ อาจารย์ ดร.ประจักษ์ น้อยเหนือ และ อาจารย์ณัฐิกา สุริยวงศ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรทุกท่านที่ให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร ตำรา และวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยมที่ให้ความร่วมมือ อย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและทุกคนในครอบครัว ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ตลอดจน ให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ คุณความดีและคุณประโยชน์ทั้งหลายอันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณ

ฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
คำถามการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. หลักสูตรสถานศึกษา.....	11
1.1 วิสัยทัศน์ของหลักสูตร.....	11
1.2 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน.....	11
1.3 คำอธิบายรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	12
2. การเขียนย่อความ.....	19

2.1 ความหมายของการเขียนย่อความ	19
2.2 ความสำคัญของการเขียนย่อความ	20
2.3 หลักการของการเขียนย่อความ.....	21
2.4 รูปแบบการเขียนย่อความ.....	23
2.5 การวัดและประเมินผลการเขียนย่อความ	27
3. หลักการและทฤษฎีตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning).....	31
3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	31
3.2 ความเป็นมาและที่มาของการเรียนรู้แบบเชิงรุก	32
3.3 ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี การเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก.....	33
3.4 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้.....	34
3.5 รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	35
3.6 บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	44
1.การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	45
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	47
3. ขั้นตอนการทดลอง.....	51
4. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	53

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	55
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ	62
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	62
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	63
รายการอ้างอิง	64
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
ภาคผนวก ข ตารางผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	87
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	13
ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนย่อความ	30
ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนย่อความ (ต่อ).....	31
ตารางที่ 4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของอารมณ์ ใจเพียง	35
ตารางที่ 5 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน	44
ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้.....	46
ตารางที่ 7 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความ.....	47
ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบทดสอบ.....	49
ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	53
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแยกองค์ประกอบตามเกณฑ์การให้คะแนน	54
ตารางที่ 11 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2 ผังปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของคนไทย การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เพื่อบอกความต้องการของมนุษย์ ตลอดจนการแสวงหาองค์ความรู้ การประกอบอาชีพ ภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งแสดงถึงความเป็นชาติ และเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ติดงอมของไทย ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันและกัน เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ภาษาไทยยังแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพทางภาษาของชาติไทยมาช้านาน ควรค่าแก่การรักษาตั้งพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ครั้นเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในที่ประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ความว่า ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่นในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 7)

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงปีพุทธศักราช 2560) (2560: 13) กล่าวไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่สำคัญของมนุษย์เพื่อใช้ในการสร้างองค์ความรู้ สื่อสารความเข้าใจ เกิดการเสริมสร้างมิตรภาพสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน และในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม (2561: 5) ได้ระบุสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ว่า การสื่อสารของผู้เรียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งในดำเนินชีวิตในเรื่องการสื่อสาร มีการใช้ภาษาเพื่อส่งเสริมและตอบสนองต่อการคิด การพูด แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึนึกคิด และแสดงทัศนะของผู้เรียน ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่าภาษาไทยมีความสำคัญในการเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทักษะในการสื่อสารทางภาษาไทยที่มีความจำเป็นนั้น มีทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งทักษะการเขียนเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์

การเขียนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อตอบสนองความต้องการและเพื่อถ่ายทอดความคิดผ่านอักษรและอักษรวิธีที่ถูกต้องเพื่อสร้างความเข้าใจของมนุษย์ภายในสังคม กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 1) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเพื่อการถ่ายทอดเป็นความประสงค์ที่สำคัญของมนุษย์ เพราะเป็นเหตุจูงใจที่ทำให้มนุษย์เขียนบันทึก แม้การเขียน

จะต้องใช้ความพยายามและการลงทุนลงแรงตั้งแต่การเรียนหนังสือ การหาอุปกรณ์ในการเขียน การคิด และการลงมือเขียนมนุษย์มีฐานะในสังคมที่จะติดต่อกับผู้อื่นตามฐานะนั้นกิจกรรมในสังคมที่มนุษย์ต้องทำมีมาก คนหนึ่ง ๆ อาจต้องทำกิจกรรมหลายอย่างและอาจต้องทำร่วมกับผู้อื่น การเข้าใจ ความคิด การมีข้อมูลที่ตรงกัน การชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับเรา การทำให้ผู้อื่นพอใจ การทำให้เกิดความกลมเกลียว การประสานข้อขัดแย้ง ฯลฯ ล้วนเป็นเรื่องที่ต้องใช้ทั้งการพูดและการเขียน เรื่องที่พูดแล้วหากสำคัญหรือจะต้องเผยแพร่ออกไปก็ต้องจดคิดเขียนเพื่อถ่ายทอด ซึ่งการเขียนได้ระบุลงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย (2561: 48) ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ว่า สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และการเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเขียนโดยแยกการเขียนออกมาเป็น 1 สาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย และให้ความสำคัญโดยกำหนดตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน การเขียนจึงเป็นสิ่งที่ต้องเรียนและมีความจำเป็นในการพัฒนาทางภาษาขั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการสื่อสารด้วยวิธีการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 6) ได้ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับการเขียนไว้ว่า การเขียนหนังสือเป็นสิ่งที่ต้องเรียนและต้องใช้ความพยายาม การที่มนุษย์มีภาษาเขียนและพัฒนาภาษาเขียนขึ้นในระยะแรกน่าจะมาจากความจำเป็น และในระยะต่อมาจะเกิดจากประโยชน์ที่ได้รับจากภาษาเขียนซึ่งพัฒนามากขึ้น

การเขียนนั้นมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การเขียนบรรยาย การเขียนพรรณนา การเขียนเรียงความ การเขียนเรื่องราว การเขียนย่อความและรูปแบบอื่น ๆ มากมาย ซึ่งการเขียนย่อความเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร การเขียนย่อความคืองานเขียนที่ถูกถ่ายทอด เรียบเรียงใหม่ จากสารที่ได้รับเพื่อการสื่อสารที่กระชับ รัดกุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2561: 27) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการย่อความไว้ว่า ย่อความ หมายถึงงานเขียนที่เก็บใจความหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือฟัง และนำมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ รัดกุม ด้วยสำนวนภาษาของผู้ย่อโดยยังคงสาระสำคัญของเรื่องเดิม ทำให้ผู้อ่านย่อความเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องครบถ้วนและรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าการเขียนย่อความนั้น เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับอภิรดี สาริกา (2555: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่า การเขียนย่อความเป็นทักษะการใช้ภาษาที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันและเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์อยู่เสมอ จึงจะทำให้การเขียนย่อความมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากที่กล่าวมานั้นพบว่า การย่อความมีความสำคัญและเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงต้องอาศัยกระบวนการในการเรียนรู้ให้ถูกต้องตรงตามหลักการ การจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย จึงมีการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนย่อความ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญ และได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันยังมีการบรรจุทักษะการเขียน เรื่องการเขียนย่อความ และได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปี ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ในหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 (2551: 48) ไว้ว่า สารที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ ท.2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อที่ 5 การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

จากความสำเร็จเกี่ยวกับการเขียนย่อความที่ได้กล่าวมาข้างต้นยังพบปัญหาของการเขียนย่อความ ดังจะเห็นได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 (2565: 57) ได้รายงานผลคะแนนผลการทดสอบความสามารถทางภาษาไทยปี 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 รายวิชาภาษาไทยมีผลคะแนนเกี่ยวกับข้อสอบอัตนัย เรื่องการเขียนย่อความ ในปีการศึกษา 2565 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.47 ในปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.78 และในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 44.76 จากคะแนนข้อสอบอัตนัยเรื่องการเขียนย่อความย้อนหลัง 3 ปี แสดงให้เห็นถึงความสามารถของการเขียนย่อความในระดับเขตพื้นที่นั้นลดลง และจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ได้ให้ข้อมูลว่า การเขียนย่อความนั้นนักเรียนจะไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก ตลอดจนการฝึกฝนในการเขียนย่อความไม่ค่อยมีปรากฏในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนมากในระดับประถมศึกษาเน้นเรื่องหลักภาษา และการใช้ภาษาด้านอื่น ๆ การย่อความมักถูกมองข้าม โดยใช้เหตุผลว่า การเขียนย่อความนั้นเกิดจากความสามารถของผู้เรียนในการเก็บใจความสำคัญของเรื่อง ถ้าผู้เรียนเก็บใจความได้ถูกต้องหรือเก็บความไม่ครบก็อาจจะได้คะแนนมากหรือน้อยต่างกันไป จึงไม่ค่อยมีการส่งเสริมการเรียนการสอนเรื่องการเขียนย่อความ จะมุ่งเน้นเรื่องหลักภาษาและวรรณคดีเป็นส่วนใหญ่ (ฉวีภา สิริยวงษ์, สัมภาษณ์, 2 พฤษภาคม 2563) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม ปีการศึกษา 2563 (2562 : 67) พบว่า ร้อยละ 80 มีผลคะแนนการเขียนย่อความอยู่ในระดับพอใช้ และปรับปรุง ซึ่งการประเมินอ่านออกเขียนได้นั้นได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจน

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยของกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยมได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนในทุกๆระดับชั้น จากการประเมินผลการทดสอบการอ่านและการเขียนของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังไม่ทราบแนวทางในการเขียนย่อความด้วยรูปแบบการเขียนย่อความที่ถูกต้อง นักเรียนจะคัดลอกข้อมูลส่วนใดส่วนหนึ่งของบทอ่านมาตอบหรือแต่งประโยคจากคำสำคัญที่ปรากฏในบทอ่านซึ่งส่งผลอย่างยิ่งต่อกระบวนการเขียนย่อความของนักเรียน การเขียนย่อความนั้นย่อมต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง จึงจะมีประสิทธิภาพในการย่อความได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการพบว่า การเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยนั้นไม่ค่อยมีการส่งเสริมทักษะทางด้านการเขียน และการเรียนเรื่องการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ นั้นยังไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่และถูกต้อง แต่จะส่งเสริมทักษะด้านการอ่านมากกว่าการเขียน ทำให้การเขียนถูกละเลยไป (ฉวีภา สิริยวงษ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2563) และสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบรายวิชาภาษาไทยพบว่า การเขียนย่อความในรายวิชาภาษาไทย มีปัญหาอย่างมากเพราะนักเรียนส่วนใหญ่จะคัดลอกข้อความจากต้นฉบับ มาทั้งหมด โดยไม่ปรับให้เป็นสำนวนของตนเอง หรืออาจจะคัดลอกส่วนต้นและส่วนท้ายของข้อความ จึงทำให้การเขียนย่อความนั้นไม่มีความถูกต้องตามหลักการเขียนย่อความ (นุชา แก้วลิ้ม, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2563) จากที่กล่าวมานั้นพบว่า การเขียนย่อความในผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นยังมีปัญหาอยู่มาก นักเรียนส่วนใหญ่ยังคัดลอกข้อความจากต้นฉบับและคัดลอกบางส่วนมา

โดยไม่ได้ใช้สำนวนของตนเอง ตลอดจนนำคำสำคัญหรือคัตคำใดคำหนึ่งมาแต่งประโยคใหม่ทำให้ การเขียนย่อความนั้นไม่มีความถูกต้องตรงตามหลักการ

จากปัญหาเรื่องการเขียนย่อความที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า การเขียนย่อความนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย และรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียน การเขียนย่อความยังมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ที่จะสื่อสารสาระสำคัญของเรื่องราวผ่านการเขียน กระบวนการเขียนย่อความจึงมีความสำคัญทั้งด้านการเขียน การสื่อสารที่จะช่วยให้นักเรียน คัดกรองสาระสำคัญของสารประเภทต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับ และสื่อสารสาระสำคัญนั้น ๆ ผ่านกระบวนการเขียน และการสื่อสารประเภทต่าง ๆ เป็นทักษะที่จะช่วยในการอ่านจับใจความสาร ประเภทต่าง ๆ อาทิ หนังสือเรียน นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ และข่าวสาร การเขียนย่อความนั้นยังเป็นกระบวนการที่จะฝึกฝนนักเรียนในการเขียนด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึง ทักษะในการสื่อสารและการเขียนเป็นพื้นฐานของการสื่อสารประเภทต่าง ๆ ที่จะต้องอาศัยสำนวน ภาษาของตนเองในการเขียน เป็นกระบวนการเสริมสร้างทักษะการเขียนอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้นการเขียนย่อความนั้นเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และการสื่อสารพื้นฐานของนักเรียนผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้และให้ความสำคัญต่อผู้เรียนในการพัฒนา ความสามารถในการเขียนย่อความ ทั้งในด้านความรู้และทักษะ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อเป็นความรู้ที่ถาวรและทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะอย่างเต็มที่ ดังที่ อภริตี สาริกา (2555: 7) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรแก้ไขและพัฒนาทักษะการเขียนย่อความของนักเรียน ให้เขียนย่อความได้ถูกต้อง แนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการเขียนย่อความมีหลายวิธี เช่น การใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ เช่น ชุดการสอน บทเรียน สำเร็จรูป ศูนย์การเรียนรู้ การใช้แบบฝึก และการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่น่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียน

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่น่าสนใจในปัจจุบันนี้ มีทฤษฎีและรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ กิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เทคนิค STAD การเรียนการสอนเชิงรุก ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างเสริมประสบการณ์ ความรู้ความสามารถผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และเป็นกระบวนการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่จะมีการพัฒนาผู้เรียนในการเขียนย่อความได้ดี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นมีผู้คิดค้นนวัตกรรม และรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในรายวิชาภาษาไทย ดังที่ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553:87) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีกระบวนการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบและบรรลุตาม จุดประสงค์ที่กำหนด และกล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความรู้เดิมที่ผู้เรียน ได้รับแต่เดิม ทำให้ผู้สอนมีกระบวนการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ก่อนการเรียนการสอนในชั่วโมง เรียนนั้น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 เสริมความรู้ใหม่ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องหรือใหม่ยิ่งขึ้น จากกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญผ่านกระบวนการแสวงหาคำถามมากกว่าการสอนแบบบรรยายความรู้หรือบอกความรู้ให้ ชั้นที่ 3 ให้ฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติตามหลักการหรือทฤษฎีที่ได้จากชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานหรือกิจกรรมออกมาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้สอนที่ต้องการใน รายชั่วโมงนั้น ๆ ชั้นที่ 4 จัดให้แสดงผลงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานหรือกิจกรรมที่ ได้รับจากการฝึกปฏิบัติในชั้นที่ 3 เป็นการฝึกการรายงาน การใช้ทักษะทางภาษา การกล้าแสดงออก และเปิดโอกาสได้มีการพัฒนาการประเมินผลงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน ชั้นที่ 5 สรุป หลักการนำไปใช้ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สรุปหลักการหรือทฤษฎีที่ได้จากการเรียนการสอนชั่วโมงนั้น ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ เปลี่ยนแปลง ตลอดจนประมวลหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภายในชั่วโมง กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก นั้นจึงส่งเสริมการใช้ทักษะ กระบวนการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2561: 96) กล่าวไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมการทดลอง การสาธิต และ การนำเสนอ และอาจใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการประกอบการเรียนการสอน และสอดแทรก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า มีผู้วิจัยมีความสนใจและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังงานวิจัยของรสิตา รักสกุล (2557) ได้ศึกษาและวิจัย สัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนของนักเรียนโดยใช้การ จัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน และ ความพึง พอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความพึง พอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก นั้นสามารถ พัฒนาความสามารถและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วทัญญู วุฒิวรรณ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เชิงรุก และความสามารถในการแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หลังเรียนโดยการจัดการ เรียนการสอนวิทยาศาสตร์เชิงรุกนั้น สูงกว่าก่อนเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกจึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จะเห็นว่าการจัด การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิด กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความสามารถและพัฒนาทักษะได้ อย่างสมบูรณ์ จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนรายวิชา ภาษาไทย เห็นว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นจะเป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้ เป็นอย่างดี จึงสนใจที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียน ย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยใช้ชั้นการสอนตาม แบบของอาภรณ์ ใจเที่ยง คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เสริมความรู้ใหม่ ฝึกให้ปฏิบัติ จัดให้

แสดงผลงาน สรุปหลักการนำไปใช้ แต่ได้มีการปรับรายละเอียดในขั้นตอนเพื่อให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฟัง พูด อ่าน เขียน คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่เน้นการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริงได้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผสมผสานกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของอาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 87) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เสริมความรู้ใหม่ ฝึกให้ปฏิบัติ จัดให้แสดงผลงาน สรุปหลักการนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการ 5 ขั้นตอนของอาภรณ์ ใจเที่ยง นำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพที่ 1 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

1.1 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 10 โรงเรียน มีห้องเรียนทั้งหมด 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 175 คน

โรงเรียนวัดบ้านหลวง	2 ห้องเรียน	จำนวน 61 คน
โรงเรียนวัดหนองกะพี้	1 ห้องเรียน	จำนวน 12 คน
โรงเรียนวัดลำลูกบัว	1 ห้องเรียน	จำนวน 7 คน
โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม	1 ห้องเรียน	จำนวน 17 คน
โรงเรียนวัดกงลาด	1 ห้องเรียน	จำนวน 18 คน
โรงเรียนวัดสุขวราราม	1 ห้องเรียน	จำนวน 12 คน
โรงเรียนบ้านหัวถนน	1 ห้องเรียน	จำนวน 11 คน
โรงเรียนวัดทุ่งผักกูด	1 ห้องเรียน	จำนวน 9 คน
โรงเรียนบ้านแหลมกะเจา	1 ห้องเรียน	จำนวน 9 คน
โรงเรียนละเ็ียดอุปกัณฑ์	1 ห้องเรียน	จำนวน 19 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถในการเขียนย่อความ

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 2 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 11 ชั่วโมง รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้สาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 เรื่องการเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้ภาษาไทยของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ ท 2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อที่ 5 การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้แสดงประสบการณ์หรือความรู้ ความเข้าใจเดิมที่เคยมีมา ทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าผู้เรียนนั้นมีองค์ความรู้เดิมอยู่ในระดับใด ขั้นที่ 2 เสริมความรู้ใหม่ เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนได้พัฒนา และได้รับความรู้ใหม่ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อาทิ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การทำกิจกรรมระดมสมอง หรือจากการศึกษาวิเคราะห์ผลงาน ขั้นที่ 3 ฝึกให้ปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากขั้นที่ 2 มาฝึกทักษะหรือทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเองที่ได้จากการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากขั้นที่ 2 ขั้นที่ 4 จัดให้แสดงผลงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานที่ตนเองหรือกลุ่มได้นำไปศึกษา และฝึกปฏิบัติ ตลอดจนเป็นขั้นตอนที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้มีโอกาสสังเกต แนะนำ ผลงานของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ขั้นที่ 5 สรุปหลักการนำไปใช้ เป็นขั้นตอนที่

ผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการเรียน และได้จากการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียนและเป็นกระบวนการประมวลหลักการหรือกฎเกณฑ์ ข้อคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา

2. ความสามารถทางการเขียนย่อความ หมายถึง การที่ผู้เรียนนำสาระหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องอ่าน มาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับรัดกุม ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง มีประเด็นสำคัญครบถ้วน ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยจำนวน 3 ข้อ

3. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งนำมาจากการวิเคราะห์การทำแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอคอนท่อม จังหวัดนครปฐม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้พัฒนาการเรียนการสอนเรื่องการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. ความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม ประจำปีการศึกษา 2565 สูงขึ้น ได้แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัย โดยขอนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม

- 1.1 วิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน
- 1.3 คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. การเขียนย่อความ

- 2.1 ความหมายของการเขียนย่อความ
- 2.2 ความสำคัญของการเขียนย่อความ
- 2.3 หลักการของการเขียนย่อความ
- 2.4 รูปแบบการเขียนย่อความ
- 2.5 ความสามารถในการเขียนย่อความ
- 2.6 การวัดและประเมินผลการเขียนย่อความ

3. หลักการและทฤษฎีตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

- 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 3.2 ความเป็นมาและที่มาของการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 3.3 ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี การเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 3.4 ความสำคัญและคุณค่าของการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 3.5 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 3.6 รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 3.7 บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยภายในประเทศไทย
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม (โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม : 4-8) ในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น ได้มีกระบวนการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับใช้ในรูปแบบและตามบริบทของสถานศึกษา โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยมจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ของหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2563 เป็นหลักสูตรที่มุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนภายในสถานศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม อันติงามของสังคม มีภาวะความเป็นผู้นำของสังคม มีจิตสำนึกที่ติงามในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกที่สมบูรณ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสามารถใช้ปรับใช้ในวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต

1.2 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยมมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งด้านความรู้ควบคู่คุณธรรมจริยธรรม มีเจตคติและทัศนคติที่ติงามในการเป็นพลเมืองไทยที่ดีและเป็นพลโลกที่สมบูรณ มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและประกอบสัมมาอาชีพ

1.3 คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ท 16101 ภาษาไทย 6

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 200 ชั่วโมง

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองบทร้อยกรอง ความหมายของ คำ สำนวน ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร สำนวน อ่านเรื่องสั้น ๆ จำแนกแยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เชิงอธิบาย บรรยาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตามความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ การเลือกอ่าน หนังสือตามความสนใจของตนเอง การคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามแบบ กระบวนการศึกษาศึกษา การพัฒนาความสามารถในการเขียน จดหมายส่วนตัว เรื่องตามจินตนาการและ สร้างสรรค์ เรียงความ ย่อความ และการกรอกแบบรายการต่าง ๆ การฝึกทักษะการฟัง ทักษะการ ดูและทักษะการพูด พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมี เหตุผล พูดรายงานเรื่องต่าง ๆ หรือพูดนำเสนอประเด็นการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก ห้องเรียน ส่งเสริมการพูดโน้มน้าว โดยให้เหตุผลและความน่าเชื่อถือ ชนิดและหน้าที่ของคำใน ประโยค การใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ลักษณะของประโยค บทร้อยกรอง สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต วรรณคดีหรือวรรณกรรม เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่น และนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น บทอาขยานตามที่กำหนด

โดยใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์และสรุปความ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการสื่อความ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสังเกต กระบวนการแยกข้อเท็จจริง กระบวนการค้นคว้า กระบวนการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร กระบวนการใช้ทักษะทางภาษา การฝึกปฏิบัติ อธิบาย บันทึกลง การตั้งคำถาม ตอบคำถาม ใช้ทักษะการฟัง การดูและการพูด พูดแสดงความคิดเห็น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ใช้การสื่อสารได้ถูกต้อง

เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภาษาไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตใฝ่รู้ใฝ่ เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป6/1 ป6/2 ป6/3 ป6/4 ป6/5 ป6/6 ป6/7 ป6/8 ป6/9

ท 2.1 ป6/1 ป6/2 ป6/3 ป6/4 ป6/5 ป6/6 ป6/7 ป6/8 ป6/9

ท 3.1 ป6/1 ป6/2 ป6/3 ป6/4 ป6/5 ป6/6

ท 4.1 ป6/1 ป6/2 ป6/3 ป6/4 ป6/5 ป6/6

ท 5.1 ป6/1 ป6/2 ป6/3 ป6/4

รวม 34 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา 200 ชั่วโมง

อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียน : คะแนนสอบ = 70 : 30

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	สาระจาก การอ่าน	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน ท 1.1 ป.6/8 อ่านหนังสือตาม ความสนใจและอธิบายคุณค่า ที่ได้รับ ท 1.1 ป.6/9 มีมารยาทใน การอ่าน ท 4.1 ป.6/1 วิเคราะห์ชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค	อ่านหนังสือตามความสนใจ และอ่านเรื่องสั้น ๆ จน สามารถอธิบายคุณค่าที่ ได้รับอย่างมีมารยาทในการ อ่าน รวมทั้งวิเคราะห์ชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค ได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์	20	7
2	การเขียน สะกดคำ	ท 1.1 ป.6/1 อ่านออกเสียง ร้อยแก้วและร้อยกรองได้ ถูกต้อง ท 1.1 ป.6/2 อธิบาย ความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำ ความรู้และความคิดจากเรื่อง ที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต ท 2.1 ป.6/1 คัดลายมือด้วย ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่ง	อ่านออกเสียงร้อยแก้วและ ร้อยกรองและคำต่างๆใน ภาษาไทยได้ถูกต้องตาม อักขรวิธีและความนิยม รวมทั้งอ่านเรื่องสั้นๆอย่าง หลากหลายซึ่งเป็นท้องถิ่น และสามารถอธิบายคำ ประโยคข้อความ ที่เป็น โวหารตลอดจนนำความรู้ และความคิดจากเรื่องที่อ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตพร้อมทั้งฝึกคัด ลายมือให้อ่านง่ายและ สวยงามอย่างมีมารยาทใน การฟัง การดูและการพูด	20	7

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
3	สร้างคำพา เพลิน	ท 1.1 ป.6/1 อ่านออกเสียง ร้อยแก้วและร้อยกรองได้ ถูกต้อง ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 2.1 ป.6/5 เขียนย่อความ จากเรื่องที่อ่าน ท 4.1 ป.6/3 รวบรวมและบอก ความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ใน ภาษาไทย	อ่านออกเสียงและการ แสดงความคิดเห็นจากบท ร้อยแก้วและร้อยกรอง วรรณคดีหรือวรรณกรรม และเรื่องสั้นตามที่กำหนด โดยการจับเวลาแล้วถาม ตลอดจนการเขียนย่อ ความได้ถูกต้องตาม รูปแบบ รวมทั้งรวบรวม และบอกความหมายของ คำภาษาต่างประเทศที่	20	7
4	วาทะสน ดี	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆอย่าง หลากหลาย โดยจับเวลาแล้ว ถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำ ความรู้และความคิดจากเรื่องที่ อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต ท 3.1 ป.6/1 พุดแสดงความรู้ ความเข้าใจ จุดประสงค์ของ เรื่องที่ฟังและดู ท 3.1 ป.6/6 มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด ท 4.1 ป.6/2 ใช้คำได้เหมาะสม กับกาลเทศะและบุคคล	อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลาก หลาย และสามารถอธิบาย การนำความรู้และ ความคิดคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่าน รวมทั้งพุดแสดง ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนรู้จักการใช้คำได้ เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล ตลอดจนนำ ความรู้ หลักการปฏิบัติ ตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	20	7

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
5	วิเคราะห์ วรรณกรรม	<p>ท 1.1 ป.6/1 อ่านออกเสียง ร้อยแก้วและร้อยกรองได้ ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน</p> <p>ท 1.1 ป.6/4 แยก ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ท 3.1 ป.6/3 วิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือจากการฟัง และดูสื่อโฆษณาอย่างมี เหตุผล</p>	<p>อ่านออกเสียงร้อยแก้วและ ร้อยกรองและเรื่องสั้นๆอย่าง หลากหลาย เกี่ยวกับนิทาน พื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ตำนานท้องถิ่น และสามารถ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านข่าวและ เหตุการณ์สำคัญในท้องถิ่นได้ เป็นอย่างดี รวม ทั้งวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากการฟังและดูสื่อโฆษณา อย่างมีเหตุผลที่ชัดเจน</p>	20	7

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
6	เขียนคำ สื่อสาร	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่อง สั้นๆอย่างหลากหลาย โดย จับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/9 มีมารยาทใน การอ่าน ท 2.1 ป.6/2 เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท 2.1 ป.6/8 เขียนเรื่องตาม จินตนาการและสร้างสรรค์ ท 3.1 ป.6/4 พุดรายงาน เรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท 4.1 ป.6/4 ระบุลักษณะ ของประโยค	อ่านเรื่องสั้น และหนังสือตาม ความสนใจตลอดจนอธิบาย คุณค่าที่ได้รับ โดยสามารถระบุ ลักษณะของประโยคด้วยการ เขียนสื่อสารที่เกี่ยวกับคำขวัญ จังหวัดนครปฐม คำอวยพรต่าง ๆ ประกาศเกี่ยวกับเรื่องใน ท้องถิ่นหรือชุมชนที่ใช้คำได้ ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม อย่างมีมารยาทในการเขียน อีกทั้ง พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนาอย่างเป็นระบบ	20	7
7	ถ้อยคำ สำนวน ไทย	ท 1.1 ป.6/2 อธิบาย ความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็น โวหาร ท 1.1ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน ท 2.1 ป.6/4 เขียน เรียงความ ท 4.1ป.6/6 วิเคราะห์และ เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำ พังเพยและสุภาพิต	อ่านเรื่องสั้นๆอย่างสม่ำเสมอจะ ช่วยให้อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็น โวหาร ตลอดจนวิเคราะห์และ เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำ พังเพยและสุภาพิตได้ชัดเจน ถูกต้อง และสามารถนำความรู้ ทักษะทางภาษาไทยที่ได้รับไป เขียนเรียงความตาม หัวข้อเรื่องที่กำหนดและเกี่ยวกับ ท้องถิ่นได้ถูกต้องตามรูปแบบการ เขียน	20	7

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
8	ใช้ภาษา สื่อสาร	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน ท 3.1 ป.6/5 พูดโน้มน้าว อย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ ท 4.1 ป.6/2 ใช้คำได้ เหมาะสมกับกาลเทศะและ บุคคล ท 5.1 ป.6/3 อธิบายคุณค่า ของวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านและนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	อ่านเรื่องสั้น ๆ วรรณคดีและ วรรณกรรม สามารถอธิบาย คุณค่าจากเรื่องที่อ่านและ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ เป็นอย่างดี โดยรู้จักใช้คำได้ เหมาะสมกับกาลเทศะและ บุคคลตลอดจนพูดโน้มน้าว อย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการพูดแนะนำ สถานที่สำคัญในท้องถิ่นของ ตนเองได้อย่างเหมาะสม	20	7
9	กลอน สุภาพ	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน ท 1.1ป.6/6 อ่านงานเขียน เชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม ท 4.1 ป.6/5 แต่งบทร้อย กรอง ท 5.1 ป.6/4 ท่องจำบท อาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ	อ่านเรื่องสั้นๆงานเขียนเชิง อธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตามการใช้สถานที่ ที่สำคัญในท้องถิ่น ทักษะการ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดการเขียน จดหมายส่วนตัว การแต่งบท ร้อยกรองและการท่องจำบท อาขยานตามที่กำหนดและบท ร้อยกรองที่มีคุณค่าช่วยให้เกิด ความชำนาญและทักษะทาง ภาษาไทย	20	7

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
10	นิทาน สร้างสรรค์	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับ เวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน ท 2.1ป.6/7 กรอกแบบ รายการต่างๆ ท 2.1ป.6/8 เขียนเรื่องตาม จินตนาการและสร้างสรรค์ ท 4.1 ป.6/2 ใช้คำได้ เหมาะสมกับกาลเทศะและ บุคคล ท 5.1 ป.6/2 เล่านิทาน พื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่น อื่น	อ่านเรื่องสั้นๆอย่างหลาก หลายอยู่เสมอทำให้มีความ คิดสร้างสรรค์ สามารถเขียน เรื่องตามจินตนาการ เล่า นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นของ ตนเองและท้องถิ่นอื่น รู้จัก ภาษาถิ่นและอธิบาย ความหมายของข้อมูลจากการ อ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ ตลอด จนกรอกแบบรายการต่างๆ ทำให้พัฒนาทักษะในการใช้ ภาษาไทยเป็นอย่างดี	20	7
รวม				198	70
สอบ				2	30
รวมตลอดปี				200	100

จากตารางโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยได้ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สร้างคำ พาเพลิน
ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 9 ชั่วโมง มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการ
สอน และวิจัยในครั้งนี้

2. การเขียนย่อความ

การเขียนย่อความเป็นการเขียนลักษณะหนึ่ง ที่ควรได้รับการพัฒนา เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน การเขียนย่อความนั้นจะเป็นประโยชน์ต่ออ่านและความเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องได้ ตลอดจนสามารถสื่อสารข้อมูลกับบุคคลได้เป็นอย่างดี การเขียนย่อความจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

2.1 ความหมายของการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความได้นักวิชาการได้นิยามและให้ความหมายเกี่ยวกับการเขียนย่อความไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2554: 22) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเขียนย่อความไว้ว่า การย่อความ คือ การเก็บใจความสำคัญของเรื่องจากข้อความที่อ่านหรือฟัง แล้วนำสาระสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้สั้นด้วยภาษาที่กระชับ เข้าใจง่ายได้ความถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์มากหรือน้อย แล้วแต่ต้องการ เช่น ย่อเรื่องจากหนังสือทั้งเล่มให้เหลือเพียง 1-2 หน้า ย่อบทความที่มีความยาว 5 หน้าเหลือเพียงครึ่งหน้า

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2556: 199) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเขียนย่อความไว้ว่า การเขียนย่อความเป็นการนำข้อความสำคัญมาย่อให้เหลือแต่ประเด็นสำคัญ เพื่อประหยัดเวลาในการอ่าน และเป็นการสรุปย่อข้อความที่ยาวให้สั้นลง กระชับรัดกุม

จิตต์นิภา ศรีไสย์ และ ประนอม วิบูลย์พันธุ์ (2557: 146) ได้ให้ความหมายของการเขียนย่อความไว้ว่า การเขียนย่อความต้องใช้ทักษะ 2 อย่าง คืออ่านและเขียน ฉะนั้นจะต้องอ่านให้ละเอียด สรุปใจความสำคัญที่ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร และนำความคิดหลักของแต่ละย่อหน้าเอามาเขียนเรียงลำดับให้ครอบคลุมประเด็นโดยใช้ภาษาของตนเอง

อินทร์วุธ เกษตรระชนม์ (2557: 78) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเขียนย่อความไว้ว่า การเขียนย่อความเป็นการเรียบเรียงเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ใหม่ให้กระชับ โดยใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อ และใจความสำคัญของเรื่องยังคงครบถ้วนสมบูรณ์เหมือนเดิม

นฤกร รุจิเรข (2560: 136) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเขียนย่อความไว้ว่า ย่อความ คือ การนำใจความสำคัญของแต่ละตอนจากเนื้อเรื่องมาสรุปและเรียบเรียงใหม่ ให้สอดคล้องกลมกลืนเป็นข้อความเดียวกัน เพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

ชณานันต์ สุขสาคร (2562: 7) กล่าวเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนย่อความ หมายถึง การใช้ภาษาที่ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาเขียนย่อความ ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเล่าสามารถใช้สรรพนามบุรุษที่ 1, 2 และ 3 ให้ชัดเจนไม่คลุมเครือ ภาษาที่ใช้ควรปรับให้เป็นคำธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจง่าย การใช้คำราชาศัพท์ในบทย่อต้องปรับให้ถูกต้อง ควรใช้ประโยคที่สั้น ๆ ความหมายถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และในประโยคต้องเชื่อมโยงกัน หากเรื่องที่ใช่เป็นร้อยกรอง ให้ย่อเป็นร้อยแก้ว

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นเกี่ยวกับความหมายของการเขียนย่อความนั้น จึงสรุปได้ว่า การเขียนย่อความ คือ การนำข้อมูลที่ได้รับการอ่าน การฟัง หรือการดู นำมาสรุป และเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง โดยนำส่วนที่สำคัญ มาเรียบเรียงให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

แบบและครบถ้วน ภาษาที่ใช้ควรปรับให้เป็นคำธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจง่าย การใช้คำราชาศัพท์ต้องปรับให้ถูกต้อง และความหมายถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ตามเกณฑ์การประเมินการเขียนย่อความ

2.2 ความสำคัญของการเขียนย่อความ

ความสำคัญของการเขียนย่อความนั้น ได้มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ดังนี้

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และ กัลยา สหชาติโกสีย์ (2554: 76) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่า การย่อความมีความสำคัญ เพราะการย่อความช่วยให้สามารถจำจดสาระสำคัญเรื่องได้แม่นยำรวดเร็วและนำมาใช้ทบทวนหรืออ้างอิงใช้ประโยชน์ได้ภายหลัง

1. ย่อความจากความเรียงร้อยแก้ว คือการย่อความเรียง เช่น นิทาน ตำนาน ประวัติ ปาฐกถา แถลงการณ์ ประกาศ โอวาท พระบรมราชาวาท

2. การย่อความจากบทร้อยกรอง คือการย่อความจากบทประพันธ์ ประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เมื่อย่อแล้วไม่ลงรูปคำประพันธ์เดิม จะมีเนื้อความเป็นความเรียงร้อยแก้ว

การย่อความมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรงคือเป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษา ส่วนประโยชน์ทางอ้อม คือ การย่อความเป็นกระบวนการฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักการสังเกต การวิเคราะห์ความรู้ ความคิด และการใช้วิจารณ์ญาณในการอ่าน

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา (2554: 13) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่า

1. เพื่อรู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องราวเรื่องที่ฟังหรืออ่านเป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร

2. เพื่อนำใจความสำคัญไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่น หรือเพื่อสรุปเนื้อเรื่องที่ได้อ่านได้อ่านนั้น เอาไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

จิตต์นิภา ศรีไสย์ และ ประพนธ์ วิบูลย์พันธ์ (2557: 146) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่า ความสำคัญของการเขียนย่อความ มีดังนี้

1. ช่วยประหยัดเวลาในการอ่านเรื่องที่มีความยาวมาก ๆ แต่เวลานี้น้อย เช่น อ่านนวนิยาย อ่านตำราเรียนทั้งเล่ม การย่อความจะทำให้สามารถติดตามเรื่องได้รวดเร็วโดยไม่ต้องใช้เวลาอ่านมากนัก ทำให้จับประเด็นหลักได้โดยใช้เวลาอ่านน้อยลง

2. ช่วยให้เราสามารถจับประเด็นของเรื่องได้สมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้อง

3. ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ยากซับซ้อน หรือเรื่องที่มีเนื้อหามากอาจทำให้สับสน การย่อจะทำให้เข้าใจเรื่องที่ยุ่งยากได้ง่ายขึ้น เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

4. ช่วยให้ผู้ที่ไม่ได้อ่านจากต้นฉบับจริงได้รับประโยชน์จากการอ่าน และได้รับความรู้ไปด้วยสามารถนำเนื้อหาที่ได้จากการย่อเรื่องไปใช้ประโยชน์ได้

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2557: 156) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่า การย่อความมีความสำคัญอยู่หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยในการอ่านการฟังได้ผลดียิ่งขึ้น ช่วยให้เข้าใจและจดจำข้อความที่สำคัญที่ได้อ่านหรือฟังได้สะดวกรวดเร็ว

2. ช่วยในการจดบันทึก เมื่อได้ฟังหรือศึกษาวิชาใด รู้จักจดข้อความที่สำคัญลงในสมุดได้ทันเวลาและได้เรื่องราว
3. ช่วยในการเขียนตอบแบบฝึกหัดหรือข้อสอบ
4. ช่วยเตือนความจำนักเรียนโดยอ่านหนังสือแล้วทำบทย่อเป็นตอน ๆ จะช่วยให้ไม่ต้องอ่านหนังสือซ้ำ

จากการให้ความสำคัญของการเขียนย่อความของนักวิชาการ จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของการเขียนย่อความนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความต้องการสื่อสารของผู้อ่าน ผู้ฟัง หรือผู้ดู เพื่อถ่ายทอดในรูปแบบที่สั้น กระชับ และชัดเจน ตรงประเด็น ครบถ้วน และสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ที่ฟัง และที่ดู ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

2.3 หลักการของการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความจะต้องมีขั้นตอนวิธีการเขียนย่อความที่ถูกต้อง ตามหลักการเขียนย่อความ ได้มีนักวิชาการให้หลักการของการเขียนย่อความไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2554: 24) ได้ให้หลักการเขียนย่อความไว้ดังนี้ วิธีการเขียนย่อความ มีดังนี้

1. อ่านเรื่องที่จะย่อให้ละเอียด แล้วจับใจความรวมของเรื่อง เช่น อ่านให้รู้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และเหตุใดจึงทำ ควรจัดลำดับของเรื่อง เหตุการณ์ หรือเวลาให้ชัดเจน
2. แยกข้อความที่อ่านในแต่ละย่อหน้า และจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ว่าแต่ละย่อหน้าว่าด้วยเรื่องอะไร เขียนบันทึกสรุป และอ่านทวนทุกย่อหน้าจนครบ
3. ข้อความที่ย่อแล้วใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และที่ 2 ถ้าจำเป็นต้องเอ่ยถึงผู้เกี่ยวข้องในเรื่องย่ออื่นให้ใช้ชื่อโดยตรง
4. รายละเอียดประเด็น เช่น คำพุ่มเพื่อย คำศัพท์ ที่ทำให้เรื่องนั้นยาวเยิ่นเย้อให้ตัดทิ้ง แต่ถ้ามีรายละเอียดที่มีสาระสำคัญสอดคล้องและสนับสนุนใจความสำคัญให้นำมาพิจารณารวมไว้ในเนื้อหาของย่อความนั้นด้วย
5. ถ้าข้อความเดิมใช้คำราชาศัพท์ เมื่อย่อยังคงใช้คำราชาศัพท์นั้น
6. ไม่ใช่เครื่องหมายอัญประกาศ และไม่ย่อคำโดยใช้อักษรย่อหรือคำย่อ
7. หาถ้อยคำใหม่แทนกลุ่มคำบางกลุ่ม เพื่อให้ได้ความหมายเท่าเดิมแต่ลดคำลง เช่น ใช้คำว่า พระรัตนตรัย แทน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
8. นำข้อความที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงด้วยภาษาของตนเอง ให้มีเนื้อความต่อเนื่องกัน โดยใช้คำเชื่อมเพื่อให้เนื้อความสัมพันธ์กัน ควรใช้สำนวนภาษาที่สั้น กระชับ ได้ใจความ ไม่จำเป็นจะต้องคงลำดับของเรื่องเดิมไว้ อาจสลับลำดับความใหม่ตามที่เหมาะสม
9. อ่านทบทวนแก้ไขให้เรื่องที่ย่อนั้นมีเนื้อความต่อเนื่องกันดี มีใจความสำคัญและสาระของเรื่องครบถ้วนถูกต้อง

นาวิณี หล้าประเสริฐ และมนสิการ เสงสุวรรณ (2555: 153) ได้ให้หลักการเขียนย่อความไว้ ดังนี้ การฝึกทักษะการเขียนย่อความ นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นรับสาร เป็นการรับรู้เรื่องราวที่จะต้องสรุปสาระสำคัญ เรื่องราวนั้นอาจรับรู้ได้ โดยการอ่าน เช่น หนังสือ บทความ การฟัง เช่น ธรรมเทศนา โอวาท สุนทรพจน์ คำปราศรัย การดู เช่น กีฬา ละครโทรทัศน์ ละครเวที ภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ทางใดก็ตาม ผู้ย่อความจะต้อง ติดตามสาระของเรื่องนั้นอย่างละเอียด โดยเฉพาะในการฟังหรือการดูที่ไม่อาจย้อนเรื่องราวกลับมาดู หรือฟังได้เป็นครั้งที่สอง ผู้ย่อความจะต้องใส่ใจและเก็บรายละเอียดของเรื่องให้ครบถ้วน ส่วนการ ย่อความจากการอ่านนั้น สามารถทบทวนเรื่องราวได้ ผู้ย่อความอาจจะใช้วิธีการอ่านคร่าวๆ ครั้งหนึ่ง ก่อนแล้วจึงอ่านละเอียดเพื่อสรุปสาระสำคัญหรืออาจจะอ่านแล้วสรุปสาระสำคัญที่ละย่อหน้า แล้ว นำมาเชื่อมโยงกันก็ได้

เทคนิคประการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนสามารถย่อความจากการอ่านได้ดี คือ การสังเกตประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า แต่หากย่อหน้านั้นไม่มีประโยคใจความสำคัญ ผู้ย่อความต้องประมวลความคิดเอง

2. ขั้นเรียบเรียงสาร การเขียนย่อความจะต้องใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เช่น ท่าน เขา เมื่อต้องการกล่าวชื่อบุคคลที่อ้างถึง จะต้องเปลี่ยนสำนวนเป็นของผู้ย่อเอง ไม่คัดลอกข้อความ จากเรื่องเดิมแล้วนำมาเรียงต่อกัน ถ้าเป็นร้อยกรองผู้ย่อความต้องถอดคำประพันธ์ก่อนแล้วจึงเขียน สรุป แต่ถ้าเป็นคำราชาศัพท์จะต้องคงคำนั้นไว้ตามเดิมจะเปลี่ยนแปลงถ้อยคำไม่ได้ ความยาวของ เนื้อความที่ย่อขึ้นอยู่กับปริมาณของเนื้อเรื่องเดิม และขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้เรียบเรียงว่าต้องการ พลดความหรือใจความขยายประกอบมากขึ้นเพียงใด

จิตต์นิภา ศรีไสย์ และประนอม วิบูลย์พันธุ์ (2556: 199) ได้ให้หลักการเขียนเรียงความไว้ ดังนี้ การย่อความควรทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. พิจารณาประเภทงานเขียนว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เช่น ข่าว บทความ เรื่องสั้น หรือนิทาน ทั้งนี้ เพราะโครงสร้างของงานเขียนแต่ละประเภทแตกต่างกัน เช่น บทความต้องแยก ข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น หรือผู้เขียนแทรกเกร็ดความรู้อะไรบ้าง ส่วนเรื่องสั้นต้องพิจารณาตาม องค์ประกอบของเรื่องสั้น

2. อ่านเรื่องทั้งหมดอย่างน้อย 1 ครั้ง ถ้าเป็นเรื่องขนาดยาวควรอ่าน 2 ครั้ง ครั้งแรก อ่านคร่าวๆ เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ครั้งที่ 2 จึงอ่านอย่างละเอียดทีละย่อหน้า

3. อ่านทีละย่อหน้าและค้นหาประโยคใจความสำคัญ แล้วนำมาเรียบเรียงด้วยภาษา ของตนเองอาจเรียงลำดับความเสียใหม่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายแต่ความหมายของเรื่องไม่เปลี่ยนไปจาก เดิม

พรทิพย์ แข็งขัน (2557: 59) ได้ให้หลักการเขียนย่อความไว้ดังนี้ หลักการเขียนย่อความ มีดังนี้

1. เขียนการขึ้นต้นย่อความตามประเภทของเรื่อง
2. อ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียด ประมาณ 2-3 เที่ยว เพื่อให้เข้าใจเรื่องให้ตลอด
3. ทำความเข้าใจศัพท์สำนวนโวหารในเรื่อง

4. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นร้อยกรองต้องถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วก่อน
5. สังเกตความสำคัญแล้วแยกออกเป็นตอน ๆ
6. สรรพนามบุรุษที่ 1,2 ต้องเปลี่ยนเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 หรือเอ่ยชื่อ
7. ถ้าคำเดิมเป็นคำราชาศัพท์ให้คงไว้
8. ข้อความที่เป็นคำพูดในเครื่องหมายอัฒภาคต้องเขียนใหม่

นฤกร รุจิเรข (2560: 136) ได้ให้หลักการเขียนย่อความไว้ดังนี้ หลักการเขียนย่อความ มีดังนี้

1. อ่านเรื่องโดยตลอดจนจบ เพื่อให้เข้าใจเรื่องทั้งหมด
2. จับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องกันด้วยสำนวนของผู้ย่อโดยคำนึงถึงสิ่ง

ต่อไปนี้

- 3.1 ถ้าเป็นคำราชาศัพท์ให้คงเดิมไว้
- 3.2 ตัดเครื่องหมายอัฒภาคและไม่ใช้อักษรย่อ
- 3.3 เปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 2 เป็นบุรุษที่ 3 และถ้าต้องกล่าวถึงผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นให้ใช้ชื่อโดยตรง
- 3.4 เขียนใจความที่ย่อให้ต่อเนื่องกันไปโดยไม่ต้องย่อหน้าอีก
4. เขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนย่อความ คือ
 - 4.1 ย่อหน้าแรก บอกประเภทและที่มาของเรื่องที่ย่อ
 - 4.2 ย่อหน้าที่ 2 เป็นเนื้อความของเรื่องที่ย่อ

จากที่นักวิชาการได้นำเสนอหลักการเขียนย่อความข้างต้นแล้วนั้น จึงสรุปได้ว่า หลักการเขียนย่อความจะต้องผ่านกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญก่อนหรือรับสารจากการฟัง การดู จากสื่อ ก่อนแล้วจึงนำไปสู่กระบวนการย่อความและถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร การเขียนย่อความนั้น จะต้องคำนึงถึงข้อสำคัญคือ ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ให้ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ไม่ย่อคำราชาศัพท์ ไม่ใช้อักษรย่อหรือคำย่อ ไม่ใช้เครื่องหมายใด ๆ ในการย่อ จะต้องเก็บความให้ครบถ้วนตามที่ เนื้อความเดิมต้องการสื่อสารให้ผู้รับสารนั้นเข้าใจ

2.4 รูปแบบการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความต้องมีรูปแบบวิธีการเขียนย่อความที่ถูกต้อง ตามหลักการเขียนย่อความ ได้มีนักวิชาการให้หลักการของการเขียนย่อความไว้ดังนี้

วรวรรณ์ ศรียากย์ (2557: 52) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเขียนย่อความไว้ว่า ในการดำเนินงานที่เป็นทางการและใช้บทย่อความหรือสรุปความเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานนั้น ก็ใช้รูปแบบที่เป็นทางการ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นมาตรฐาน เรียบร้อย สวยงาม อีกทั้งในรูปแบบดังกล่าวจะระบุข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ด้วย รูปแบบที่เป็นทางการของบทย่อความหรือสรุปความประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ส่วนหัวหรือส่วนต้นของข้อความ บอกที่มาของเรื่องให้ชัดเจน โดยบอกรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของเรื่องที่น่ามาย่อ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ และเลขหน้า และต่อด้วยคำเชื่อมบอกรายละเอียด “ความว่า” รูปแบบในส่วนหัวนี้จะแตกต่างกันไปตามประเภทของสารหรือเรื่องที่น่ามาย่อ ซึ่งจำแนกได้ 7 ลักษณะ ดังนี้

1.1 จดหมาย มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อจดหมายของ.....ถึง.....
เรื่อง.....ลงวันที่.....ความว่า

1.2 หนังสือราชการ มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อหนังสือราชการของ.....ถึง.....
เรื่อง.....ลงวันที่.....ความว่า

1.3 พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อพระราชดำรัส/พระบรมราโชวาท/ปาฐกถา/สุนทรพจน์/คำปราศรัย ของ
.....พระราชทาน/ประทาน/กล่าวแก่.....เนื่องใน
โอกาส.....ณ.....เมื่อวันที่.....ความว่า

1.4 ประกาศ คำสั่ง แลกเปลี่ยน ระเบียบ มีรูปแบบดังตัวอย่าง เช่น

ย่อประกาศ/คำสั่ง/แลกเปลี่ยน/ระเบียบ ของ.....
เรื่อง.....ที่.....ลงวันที่.....ความว่า

1.5 นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อนิทาน/เรื่องสั้น/นวนิยาย เรื่อง.....ของ.....
จากหนังสือ.....หน้า.....ความว่า

1.6 ความเรียงร้อยแก้ว เช่น บทความ และสารคดี มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อเรื่อง “.....” ของ.....
จากหนังสือ.....หน้า.....ความว่า

1.7 ร้อยกรอง มีรูปแบบดังตัวอย่างเช่น

ย่อโคลง/ฉันท/กาพย์/กลอน/ร่าย ฯลฯ เรื่อง.....
ของ.....จากหนังสือ.....หน้า.....

2. ส่วนข้อความที่ย่อแล้ว ให้อ่านใหม่ แสดงย่อหน้าให้ชัดเจน

กรมวิชาการ (2556 : 225) กล่าวถึงรูปแบบการเขียนย่อความไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วการย่อความจะประกอบด้วย ย่อหน้า 2 ย่อหน้า ย่อหน้าแรกจะบอกที่มาของเรื่อง ย่อหน้าที่สองเป็นเนื้อความที่ย่อ การบอกที่มาของเรื่องควรบอกรายละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถค้นหาข้อความหรือเรื่องนั้นมาอ่านได้ ถ้าเป็นการย่อความจากหนังสือหรือเอกสาร จะต้องบอกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ดังตัวอย่างนี้

1. ย่อนิทานเรื่อง.....จากหนังสือ.....ผู้แต่ง.....ความว่า

2. ย่อข่าวเรื่อง.....จาก.....วันที่.....ความว่า

3. ย่อบทความเรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า
 4. ย่อโอวาทของ.....ในโอกาส.....เมื่อ(วันเดือนปี).....ความว่า
 5. ย่อประกาศของ.....เรื่อง.....แต่.....
 ในโอกาส.....เมื่อ (วัน เดือน ปี).....ความว่า

อรอนงค์ กาญจนสุนทร (2557: 46) กล่าวถึงรูปแบบการเขียนย่อความ ไว้ว่า รูปแบบของการเขียนย่อความตามหลักการเขียนว่าประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นการขึ้นต้นย่อความ จะเขียนตามประเภทของเรื่อง และส่วนที่เป็นเนื้อหา ผู้เขียนต้องอ่านเรื่องโดยละเอียดอย่างน้อย 2 เที่ยวเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง ตัดข้อความที่ไม่สำคัญหรือพลความแล้วนำมาเรียบเรียงเขียนสรุปข้อความใหม่ โดยใช้สำนวนของผู้เขียนเองแต่คงเค้าเดิมของเนื้อเรื่อง ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นร้อยกรอง ต้องถอดใจความเป็นร้อยแก้วแล้วจึงย่อความ หลังจากนั้นต้องอ่านทบทวนเรื่องย่อว่ามีความต่อเนื่อง และมีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้องหรือไม่

กนกพร ภู่วัดสี (2555: 45) กล่าวถึงรูปแบบการเขียนย่อความไว้ว่า “การเขียนย่อความใช้รูปแบบในการเขียนย่อความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การย่อความจากนิทาน
 ย่อนิทาน เรื่อง.....
 ของ.....
 ความว่า.....
2. การย่อความจากความเรียง
 ย่อความเรียง เรื่อง.....
 ของ.....
 ความว่า.....
3. การย่อความจากประกาศ
 ย่อประกาศ เรื่อง.....
 ของ.....ถึง.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ความว่า.....
4. การย่อความจากจดหมาย
 ย่อจดหมาย ของ.....เลขที่(หนังสือ).....
 ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เรื่อง.....
 ความว่า.....
5. การย่อความจากคำสอน
 ย่อคำสอน ของ.....
 พระราชทานให้แสดงแก่.....เรื่อง.....
 เนื่องในโอกาส.....ณ.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....
 ความว่า.....

จากที่นักวิชาการได้นำเสนอรูปแบบการเขียนย่อความ จึงสรุปได้ว่า รูปแบบของการเขียนย่อความ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือส่วนต้นของข้อความ ส่วนที่สอง คือ ส่วนเนื้อความที่ย่อ มีรูปแบบในการเขียนประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1.1 จดหมาย

ย่อจดหมายของ.....
ถึง.....เรื่อง.....ลงวันที่.....
ความว่า.....

1.2 หนังสือราชการ

ย่อจดหมายของ.....เลขที่(หนังสือ).....
ถึง.....เรื่อง.....ลงวันที่.....
ความว่า.....

1.3 พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย

ย่อพระราชดำรัส/พระบรมราโชวาท/ปาฐกถา/สุนทรพจน์/คำปราศรัย ของ
.....พระราชทาน/ประทาน/กล่าวแก่.....เนื่องใน
โอกาส.....ณ.....เมื่อวันที่.....
ความว่า.....

1.4 ประกาศ คำสั่ง แลกเปลี่ยน ระเบียบ

ย่อประกาศ/คำสั่ง/แลกเปลี่ยน/ระเบียบ ของ.....
เรื่อง.....ที่.....ลงวันที่.....
ความว่า.....

1.5 นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย มี

ย่อนิทาน/เรื่องสั้น/นวนิยาย เรื่อง.....ของ.....
จากหนังสือ.....หน้า.....
ความว่า.....

1.6 ความเรียงร้อยแก้ว เช่น บทความ และสารคดี

ย่อเรื่อง “.....” ของ.....
จากหนังสือ.....หน้า.....
ความว่า.....

1.7 ร้อยกรอง

ย่อโคลง/ฉันท์/กาพย์/กลอน/ร่าย ฯลฯ เรื่อง.....
ของ.....จากหนังสือ.....หน้า.....
ความว่า.....

2.5 การวัดและประเมินผลการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความจะต้องมีหลักการวัดและประเมินผลการเขียนย่อความ ซึ่งเป็นเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความในงานวิจัยนี้ ได้มีนักวิชาการให้หลักการวัดและประเมินผลการเขียนย่อความไว้ดังนี้

Rinehart (Rinehart et al., อ้างถึงใน เอกรัฐ อินทร์แสง, 2539: 67) กล่าวเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความ ไว้ดังนี้

คะแนนการเขียนย่อความเต็ม 20 คะแนน

1. ด้านใจความสำคัญ (4 คะแนน)
 - มีใจความสำคัญครบถ้วนสมบูรณ์ (4-3 คะแนน)
 - มีใจความสำคัญแต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ (2-1 คะแนน)
 - ไม่มีใจความสำคัญเลย (0 คะแนน)
2. ด้านใจความสนับสนุนสำคัญ
 - มีใจความสนับสนุนสำคัญสอดคล้องกับใจความสำคัญ และไม่มีรายละเอียดที่ไม่สำคัญ (4-3 คะแนน)
 - มีใจความสนับสนุนที่ไม่ค่อยสำคัญ หรือเป็นรายละเอียดบ้าง แต่ไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญ (2-1 คะแนน)
 - ไม่มีใจความสนับสนุน มีแต่รายละเอียดที่ไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญ (0คะแนน)
3. การไม่กล่าวซ้ำ
 - ไม่มีประโยคหรือข้อมูลที่มีความหมายซ้ำซ้อนหรือมีน้อยมาก (4-3 คะแนน)
 - มีประโยคหรือข้อมูลที่มีความหมายซ้ำซ้อนอยู่บ้าง (2-1 คะแนน)
 - มีประโยคหรือข้อมูลที่มีความหมายซ้ำซ้อนมากมาย (0 คะแนน)
4. ด้านการแต่งประโยคใหม่
 - แต่งประโยคขึ้นเองทั้งหมด โดยที่มีความหมายถูกต้อง ไม่มีประโยคที่ลอกมาจากบทอ่านเลย (4-3 คะแนน)
 - แต่งประโยคขึ้นเองบ้าง แต่ความหมายไม่ค่อยสมบูรณ์หรือไม่ได้ลอกมาจากบทอ่านทั้งหมด แต่มีบางส่วนที่เหมือนกับบทอ่านบ้าง (2-1 คะแนน)
 - เขียนประโยคคล้ายกัน วกไปวนมา ไม่มีประโยคที่แต่งขึ้นเองเลยหรือลอกประโยคจากบทอ่านมาทั้งหมด (0 คะแนน)
5. ด้านความถูกต้องตามหลักภาษาและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (4 คะแนน)
 - ประโยคที่แต่งถูกต้องตามหลักภาษา ความบกพร่องน้อยมาก เช่น การใช้ภาษา การใช้คำนำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคถูกต้อง หรือผิดน้อยมาก การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ถูกต้องหรือบกพร่องน้อยมาก (4-3 คะแนน)
 - ประโยคที่แต่งไม่ถูกต้องตามหลักภาษา บกพร่องในการใช้ภาษา หรือหน้าที่ของคำต่าง ๆ ในประโยค แต่สื่อความหมายได้บ้าง การใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ บกพร่องบ้าง (2-1 คะแนน)

- ประโยคที่แต่งไม่ถูกต้องตามหลักภาษาและไม่สามารถสื่อความได้ ไม่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ถูกต้อง (0 คะแนน)

อรอนงค์ กาญจนสุนทร (2557: 50) ได้กล่าวเกี่ยวกับการประเมินผลการเขียนย่อความไว้ว่า การประเมินผลการเขียนย่อความอาจกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณาจากรูปแบบเนื้อหา และการใช้ภาษาเป็นสำคัญ โดยเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบการเขียน คะแนนเต็ม 2 คะแนน
 - 1.1 การเขียนแบบการขึ้นต้นย่อความได้ถูกต้อง ได้ 2 คะแนน
 - 1.2 ข้อความที่ย่อไม่มีลักษณะเป็นบทสนทนา ไม่มีเครื่องหมายคำพูด และไม่ลอกเอาบุรุษสรรพนามที่ 1 และบุรุษสรรพนามที่ 2 มาใช้ ได้ 1 คะแนน
 - 1.3 ถ้ารูปแบบการเขียนไม่ถูกต้องตามลักษณะข้อ 1.1 และ 1.2 ได้ 0 คะแนน
2. การใช้ภาษาและสะกดคำ คะแนนเต็ม 3 คะแนน
 - 2.1 เขียนประโยคกริยากรรม สื่อความหมายได้เข้าใจตลอดเรื่อง เขียนผิดไม่เกิน 2 คำ ได้ 3 คะแนน
 - 2.2 เขียนประโยคพุ่มเพื่อย แต่สื่อความได้ตลอดเรื่อง เขียนผิดเกิน 2 คำ ได้ 2 คะแนน
 - 2.3 เขียนประโยคกริยากรรม สื่อความได้ชัดเจนพอสมควร เขียนผิดเกิน 2 คำ ได้ 1 คะแนน
 - 2.4 เขียนประโยคไม่รัดกุม สื่อความไม่ชัดเจน เขียนผิดเกิน 2 คำ ได้ 0 คะแนน
3. เนื้อความ คะแนนเต็ม 5 คะแนน

3.1 การลำดับเนื้อหา การสรุปสาระและใจความสำคัญครบถ้วน ได้ 5 คะแนน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560: 4) ได้กล่าวเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความ ไว้ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores) ดังนี้ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การเขียนคำขึ้นต้น	ระบุ	ระบุ	ระบุ	ระบุ	ระบุ
มีส่วนประกอบคือ	ส่วนประกอบ	ส่วนประกอบ	ส่วนประกอบ	ส่วนประกอบ	ส่วนประกอบ
1.1 ประเภทของสาร	คำขึ้นต้น	คำขึ้นต้น	คำขึ้นต้น	คำขึ้นต้น	คำขึ้นต้น
1.2 ชื่อเรื่อง	ได้ครบทุกข้อ	ขาดไป 1 ข้อ	ขาดไป 2 ข้อ	ขาดไป 3 ข้อ	ขาด 4 ข้อ
1.3 ชื่อสิ่งพิมพ์					ขึ้นไป
1.4 วัน เดือน ปี					
1.5 ฉบับที่					

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1.6 เลขหน้า 1.7 คำว่า ความว่า					
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญครบ ตามแนวคำตอบ 2.2 ไม่ขยายความคิด เกินประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่เพิ่มประเด็น ความคิด นอกเหนือจาก ประเด็นสำคัญ 2.4 ลำดับเนื้อความเป็น เหตุเป็นผลกัน	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ	เขียน เนื้อความไม่ เป็นไปตาม เกณฑ์ที่ กำหนด
3. การใช้ภาษา 3.1 ย่อหน้าและเว้นวรรค ถูกต้อง 3.2 ใช้คำถูกต้องตาม บริบท 3.3 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสม กับเนื้อความ 3.4 ใช้ภาษาระดับเดียวกัน 3.5 ใช้ภาษาระดับกึ่ง ทางการขึ้นไป ไม่ใช่ภาษาพูด หรือภาษาถิ่น	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ครบ 5 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ 4 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนน เต็ม 3 คะแนน	เขียน ถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1 - 2 คำ	เขียนผิด ตั้งแต่ 3 คำขึ้น ไป	
5. ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่าน ง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนน เต็ม 2 คะแนน	เขียนได้ ตามเกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ		

จากการศึกษาการวัดผลประเมินผลการเขียนย่อความของนักวิชาการ เกี่ยวกับการให้คะแนน การเขียนย่อความ จึงสรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลการเขียนย่อความนั้นมีส่วนสำคัญในการประเมิน คือ ส่วนของรูปแบบการเขียนย่อความ เนื้อความ และการใช้ภาษา ผู้วิจัยจึงได้นำมาปรับรายการ ประเมินและมาสร้างตารางแบบประเมิน ที่ใช้ในการให้คะแนนครั้งนี้ได้ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores) ดังนี้ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนย่อความ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบของการเขียนย่อความ มีส่วนประกอบคือ 1.1 ประเภทของสาร 1.2 ชื่อเรื่อง / ชื่อสิ่งพิมพ์ 1.3 วัน เดือน ปี 1.4 ฉบับที่ 1.5 เลขหน้า 1.6 คำว่า ความว่า	ระบุ ส่วนประกอบ บ ค่าเริ่มต้น ได้ครบทุก ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ ค่าเริ่มต้น ขาดไป 1 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ ค่าเริ่มต้น ขาดไป 2 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ บ ค่าเริ่มต้น ขาดไป 3 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ บ ค่าเริ่มต้น ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญ ครบถ้วนสมบูรณ์ 2.2 ไม่ขยายความคิด เกินประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่คัดลอกเนื้อความเดิม 2.4 เนื้อความไม่ซ้ำซ้อน และววนไปมา	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ	เขียน เนื้อความไม่ เป็นไปตาม เกณฑ์ที่ กำหนด

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนย่อความ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
3. การใช้ภาษา 3.1 ใช้คำถูกต้องตามบริบท 3.2 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสมกับเนื้อความ 3.3 ใช้ภาษาระดับเดียวกัน ไม่ใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่น 3.4 ใช้สำนวนของตนเอง ไม่คัดลอกข้อความหรือสำนวนต้นฉบับ	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	ใช้ภาษา ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ที่ กำหนด
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดคำเดิม ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนนเต็ม 3 คะแนน		เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1 - 2 คำ	เขียนผิด ตั้งแต่ 3 คำ ขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน			เขียนได้ ตามเกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

3. หลักการและทฤษฎีตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อสังคมไทย ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนประมวลองค์ความรู้ผ่านการนำเสนอผลงานที่ได้จากการเรียนรู้

3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบเชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามและความหมายไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสภา (2558: 145) ได้กล่าวเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและอย่างต้นตัว

คณะกรรมการการศึกษาส่วนกลาง (2559: 7) ได้กล่าวเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้แบบเชิงรุกไว้ว่า วิธีการสอนแบบเชิงรุก คือ รูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ให้นักเรียนได้คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาผ่านการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนทุกชั้นปีจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่ตนกำหนดขึ้นเอง

พิมพันธ์ เตชะคุปต์และพะเยาว์ ยินดีสุข (2561: 94) ได้กล่าวความหมายของการเรียนรู้แบบเชิงรุก ไว้ว่า เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการฟัง ดู พูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ตลอดจนร่วมแสดงออกทางความคิด ผ่านความ

คิดเห็น ด้วยการทำกิจกรรมในตลอดจนผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด คือ การคิดเชิงวิเคราะห์ เชิงสังเคราะห์ และเชิงประเมินค่า ในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ด้วย

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้นิยามและให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกไว้แล้ว จึงสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบเชิงรุก คือ การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฟัง พูด อ่าน เขียน คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการต่างๆที่เน้นการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง

3.2 ความเป็นมาและที่มาของการเรียนรู้แบบเชิงรุก

กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุกได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษามาอย่างยาวนานซึ่งเป็นกระบวนการที่ทันสมัยและเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังที่มีการนำเสนอของนักวิชาการต่าง ๆ ดังนี้

วัชรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิณ ศิริสัมพันธ์ (2560: 65) ได้กล่าวเกี่ยวกับความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นจัดว่าเป็นหลักการ Principle ที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการดังกล่าวเป็นไปตามปรัชญาการศึกษาแนวพิพฒนนิยม ซึ่งมีดีว้อ เป็นนักคิดคนสำคัญที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดเป็นผู้ไตร่ตรองสะท้อนคิด และเป็นผู้ปฏิบัติ Learning by doing และอยู่บนฐานทฤษฎีกลุ่มความคิดความเข้าใจ กลุ่มสร้างเสริมองค์ความรู้ (Constructivism) เป็นต้นตั้งแต่มีการใช้หลักสูตรประถมศึกษาฉบับ ปีพุทธศักราช 2521 ที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาแต่ละแห่งได้จัดการเรียนรู้ แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางและได้นำไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจนถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพุทธศักราช 2542 หมวด 4 การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกทั้งสิ้น จึงทำให้เห็นว่าผู้เรียน เรียนรู้จากการถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นส่วนใหญ่ซึ่งแตกต่างไปจากการเรียนรู้ ผ่านการอภิปรายแลกเปลี่ยนการลงมือปฏิบัติจริง และการนำความรู้ไปปรับใช้และสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้แล้วซึ่งอยู่ที่ส่วนฐานของพีรามิดการเรียนรู้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2561: 32) ได้กล่าวเกี่ยวกับที่มาของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้มีเหมือนการนั่งฟังหรือการนั่งดูเกมกีฬาเพียงนั่งฟัง จด แล้วจำ เด็กจะไม่เกิดการเรียนรู้ เด็กมิใช่ผู้เรียนรู้เชิงรุก อย่างเดียว แต่เด็กควรเข้ามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยพลังปัญญา ร่างกาย จิตใจ สังคม ได้ความรู้ด้วยความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้และประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างผู้เรียนให้มีลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 แนวการสอนหนึ่ง Teaching Approach ที่ผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ได้คือการเรียนรู้เชิงรุก ได้มีความพยายามให้มีการส่งเสริมและพัฒนาแนวคิดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย โดยเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้สอนหรืออาจารย์ให้เป็นผู้สร้างไอเดียหรือแนวคิด เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้น ค้นคว้าองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย รับภาพมโนทัศน์จากอาจารย์และนำไปขยายองค์

ความรู้ (Active Learning) มโนทัศน์สำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี การเรียนรู้ที่สนับสนุน ความหมาย ความสำคัญและคุณค่า รูปแบบ วิธี และแนวการสอน

จากการให้ความเป็นมาและที่มาของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของนักวิชาการที่นำเสนอที่มาของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้เกิดขึ้นและถูกต้องพัฒนามา มากกว่า 30 ปี ได้พัฒนาแนวคิดการเรียนการสอนที่ลดบทบาทผู้สอนที่เป็นผู้บรรยายลง โดยเปลี่ยนแปลง บทบาทของผู้เรียนจากการเป็นเพียงผู้รับสาร ให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนด้วยความรู้สึกระตือรือร้น และให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ผู้เรียนจะเข้าใจและมีมโนทัศน์ในการจัดการกับปัญหาได้โดยอัตโนมัติ

3.3 ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี การเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก

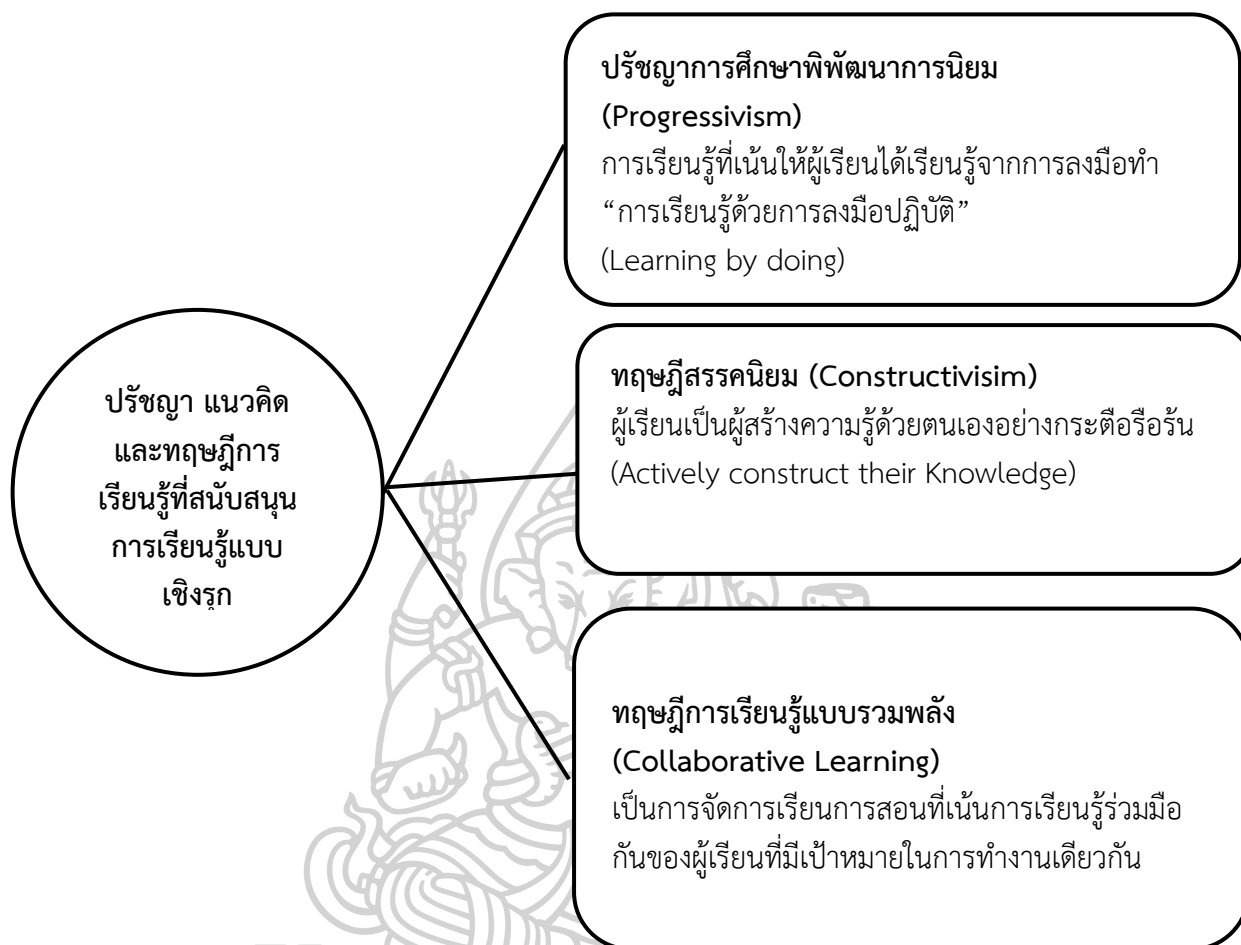
การเรียนรู้แบบเชิงรุก เป็นแนวการสอนที่สนับสนุนด้วยปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ ดังที่นักวิชาการได้นำเสนอไว้ดังนี้

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และ เพียร่า ยินดีสุข (2561: 32) ได้นำเสนอปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. ปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม (Progressivism) มีแนวคิดมาจากนักปรัชญา การศึกษาค้นสำคัญ คือ ดิวอี้ ซึ่งมีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือ ทำที่เรียกว่า การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ

2. ทฤษฎีสรรรคนิยม (Constructivism) หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มปัญญานิยม นักจิตวิทยาที่เป็นรากฐานสำคัญของทฤษฎีนี้คือ เพียเจต์ และไวกอทสกี มีมุมมองเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นกระบวนการทางความคิดหรือ กระบวนการทางสมอง ซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลในช่วงของการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างการเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น

3. แนวคิดการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative Learning Approach) เป็นกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน แต่มีเป้าหมายในการเรียนรู้เดียวกัน โดยผู้เรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบคละความสามารถ ความสนใจ

ภาพที่ 2 ผังปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบเชิงรุก
ที่มา :การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับPLC เพื่อการพัฒนา, 2561: 121)

จากการที่ได้กล่าวเกี่ยวกับ ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี การเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ข้างต้นนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นมีรากฐานมาจากปรัชญาทางการศึกษา แนวคิด และทฤษฎีทางการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ที่ถาวรและสมบูรณ์แบบ

3.4 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการได้นำเสนอองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

วัชรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 66) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกซึ่ง

สามารถนำมาใช้เป็นดัชนีชี้วัดการจัดการเรียนรู้ของครูในห้องเรียนเชิงรุก หรือชั่วโมงเรียนเชิงรุกมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย การแสดงออกของผู้เรียนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการไตร่ตรองสะท้อนคิด

2. ยุทธวิธีการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมถึงรูปแบบวิธีสอน และเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3. ทฤษฎีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้งสถานที่และบุคคล และรวมถึงบรรยากาศ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้วย

นักวิชาการได้นำเสนอองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ที่เป็นดัชนีชี้วัดการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งประกอบด้วย 3 ประการคือ ปัจจัยการแสดงออกของผู้เรียน ยุทธวิธีการสอน และสื่อวัสดุการสอนที่ประกอบองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้

3.5 รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความแตกต่างจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนองค์ความรู้เดิม เพิ่มเติมความรู้และประมวลความรู้ความเข้าใจ ให้กับผู้เรียน ดังนั้นนักวิชาการได้นำเสนอรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 100) ได้กล่าวเกี่ยวกับ กระบวนการ Active Learning ไว้ดังนี้ กระบวนการ Active learning เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ค้นคว้า ได้อภิปราย ได้สรุป และได้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ กระบวนการนี้สามารถนำไปใช้สอนได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม

ขั้นที่ 2 เสริมความรู้ใหม่

ขั้นที่ 3 ให้ฝึกปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 จัดให้แสดงผลงาน

ขั้นที่ 5 สรุปหลักการนำไปใช้

ตารางที่ 4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของอาภรณ์ ใจเที่ยง

ขั้นตอน	แนวทางการจัดกิจกรรม
1. แลกเปลี่ยน ประสบการณ์เดิม	ให้ผู้เรียนได้แสดงประสบการณ์หรือความรู้ ความเข้าใจเดิมที่เคยมีมา ทำให้ผู้สอนได้ทราบว่า ผู้เรียนมีความรู้เดิม (เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน) มากน้อยเพียงใด อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ กิจกรรมในขั้นนี้ อาจให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่ครูนำมา เช่น หนังสือพิมพ์ ของจริง ของจำลอง หรือภาพต่าง ๆ ให้ อภิปราย หรือเล่าเรื่องที่ตนเคยมีประสบการณ์ให้เพื่อนและครูฟัง

ขั้นตอน	แนวทางการจัดกิจกรรม
2. เสริมความรู้ใหม่	เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ใหม่จากกิจกรรมต่างๆ เช่น จากการแบ่งกลุ่ม ระดมสมอง วิเคราะห์กรณีศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จากการฟังวิทยากร จากการศึกษานอกสถานที่ โดยผู้สอนควรหลีกเลี่ยง วิธีการอธิบายหรือบอกความรู้ให้
3. ฝึกปฏิบัติ	เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเองและของกลุ่มควรให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มด้วยเพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรมในขั้นนี้ เช่น ให้การสังเคราะห์ความรู้ใหม่ที่ได้รับเขียนเป็น Mind Map ให้เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้าให้ทำการทดลอง ให้ทำโครงการให้สัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ทำงานตามใบงาน
4. จัดให้แสดงผลงาน	เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานจากการที่ตนหรือกลุ่มทำได้ทำกิจกรรมในขั้นที่ 3 เป็นการฝึกการรายงาน การใช้ทักษะทางภาษาการกล้าแสดงออก ความรับผิดชอบในงาน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ การนำเสนอผลงานอาจนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากการรายงานหน้าชั้นเรียน เช่น ให้แสดงละคร ให้แสดงบทบาทสมมติ ให้จัดนิทรรศการ จัดบอร์ดนำเสนอผลงานเป็นต้น และควรให้มีการประเมินผลงานร่วมกันโดยครูและเพื่อน ๆ นักเรียน
5. สรุปหลักการนำไปใช้	ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญที่ได้เรียน และได้ทำกิจกรรมไปแล้ว เป็นการประมวลหลักการหรือกฎเกณฑ์ ข้อคิดต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากให้ผู้เรียนได้สรุปแล้วอาจมีกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อฝึกทักษะความเชี่ยวชาญชำนาญ โดยให้ทำแบบฝึกหัด ให้ค้นคว้าต่อ และให้ได้นำความรู้จากการเรียนครั้งนี้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ จะเป็นการมอบหมายงานที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง

เนาวนิตย์ สงคราม (2557: 39) ได้กล่าวเกี่ยวกับกระบวนการ/ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้ กระบวนการ/ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีกระบวนการทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน

1. ขั้นการเตรียมผู้เรียน ได้แก่ จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีขนาดเล็ก
2. ขั้นการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่
 - 2.1 การเลือกและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเพิ่มความสนใจของนักเรียนโดยกิจกรรมนั้น มุ่งเน้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับกิจกรรม
 - 2.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำหรือเข้าไปสังเกตการณ์
 - 2.3 การเขียนบันทึกสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้

3. ขั้นสรุป การให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียนทั้งการทำงานและการเขียนบันทึกสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้

วัชรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 66) ได้กล่าวเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ว่า หลักที่ยึดถือสำหรับการนำไปสู่การปฏิบัติการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จจึงต้องคัดเลือกรูปแบบ วิธีสอน เทคนิค การสอน แนวการสอน หรือกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอยู่ภายใต้หลักการเดียวกันอย่างพิถีพิถันเพื่อนำมาใช้ที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนในที่นี่จะนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุกที่มีความเป็นปัจจุบัน ดังนี้

1. ขั้นสร้างการเชื่อมต่อ (Plugging in) ขั้นนี้ถือเป็นการจัดปัจจัยเบื้องต้นก่อนสอนตามรูปแบบ เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการเรียนทั้งด้านกายภาพ และในเชิงจิตวิทยา ที่สนองต่อต่อลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจที่จะเรียนรู้และพบกับความสำเร็จ เป็นการเตรียมบริบทที่เกี่ยวข้องก่อนสอน ทั้งนี้ผู้เขียนได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่างๆที่ครูต้องดำเนินการ

2. ขั้นเสริมพลังการเรียนรู้ (Powering up) การเสริมพลังการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนำเสนอไว้มีพื้นฐานมาจากระบบการเรียนรู้ของสมอง และระบบการรู้คิด ของผู้เรียนแต่ละคนซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทุกประสาทสัมผัสในการรับรู้ข้อมูลในเบื้องต้น และนำสู่การประมวลผลในสมองต่อไป ในส่วนของครูจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ระบบดังกล่าวได้ผ่านการมีมุมมองดังต่อไปนี้

2.1 ทำให้ผู้เรียนเชื่อว่าเรามีความสามารถเพียงพอต่อการสร้างความสำเร็จในการเรียนรู้

2.2 สร้างความรู้สึกเชิงบวกต่อการเรียน ห้องเรียน ครู เพื่อนร่วมชั้น บรรยากาศเช่นนี้จะช่วยให้สมองเกิดแรงขับที่ทรงพลัง

2.3 ทำให้รู้สึกว่าคุณเรามีเครื่องมือการเรียนรู้ (Tools) สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ

2.4 ทำให้มองเห็นผลของการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นว่ามีความสำคัญ คุ่มค่า คุ่มเวลา และความพยายามที่ได้ทุ่มเทลงไป

3. ขั้นสังเคราะห์ข้อมูลสร้างความหมาย (Synthesizing) ผู้เขียนกล่าวถึงการสังเคราะห์ว่าเป็นการเรียนรู้โดยนำข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลายในเรื่องเดียวกันมาบูรณาการทำให้เกิดความหมายและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน วิธีการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ได้นั้น ต้องเกิดจากการผสมผสานวิธี ดังแนวทางต่อไปนี้

3.1 มอบหมายงานที่เป็นสาระ (Serious Work)

3.2 ผู้เรียนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการเรียนรู้

3.3 ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งไม่ใช่เฉพาะโปรแกรมนำเสนอ (PPT)

3.4 สนับสนุนด้วยผลการวิจัย

3.5 ใช้ทรัพยากรการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

3.6 ใช้การบรรยายเท่าที่จำเป็นโดยอยู่ในขอบเขตความสามารถที่จะรับฟังของผู้เรียน อาทิ 5 นาที สำหรับนักเรียนในชั้นเล็ก ๆ

3.7 สร้างห้องเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน (Community of Learner Together)

4. ชั้นใช้แหล่งความรู้ภายนอกสนับสนุน (Outsourcing) ในขั้นนี้ผู้เขียนเสนอว่าเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนควรได้แสดงความรู้ความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลและวิธีการของเขาเองทั้งนี้อาจใช้แหล่งข้อมูลจากภายนอกเพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมเติมให้ความรู้นั้นมีความหมายยิ่งขึ้น แหล่งข้อมูลจึงมิได้ หมายถึงสถานที่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงทุกสิ่งที่มีมองเห็น สัมผัสเคลื่อนไหว และถ้อยคำภาษา ผู้เขียนได้เสนอวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียน นั่นคือ การใช้รูปแบบการสอนรูปธรรม (Concrete Model) อาทิ ผังกราฟิกต่างๆ เพื่อเป็นตัวแทนการเรียนรู้ โดยเฉพาะความคิดรวบยอดในเรื่องที่ยาก อาทิ เรื่องลำดับการเปรียบเทียบ และการจำแนก เป็นต้น

5. ชั้นไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflecting) ขั้นนี้เป็นขั้นสุดท้ายของรูปแบบ เป็นขั้นที่ฝึกผู้เรียนให้คิดเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเองที่จะเชื่อมโยงความรู้สู่การนำไปใช้ในโลกลงความความเป็นจริง ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรและการสอนที่จัดขึ้นจะไร้ค่าถ้าหากไม่สามารถทำให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตได้ รวมทั้งเพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยผู้เรียน การไตร่ตรองสะท้อนคิดตามที่เสนอของผู้เขียนได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ การแสดงแนวทางที่ผู้เรียนจะนำข้อมูลความรู้ไปใช้ และการประเมินการเรียนรู้เป็นรายบุคคลจากการรู้คิด (Metacognition) ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

Hashan, Lapidot, and Ragonis (2547 อ้างอิงใน วัชรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิน ศิริสัมพันธ์: 2560) ได้เสนอรูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุกเป็นฐาน ไว้ดังนี้ ศาสตราจารย์ ดร.อัชชาน ดร.ลาปีดอท และ ดร.ราโกนิส นักคอมพิวเตอร์ศึกษาชาวอิสราเอลเป็นผู้เสนอรูปแบบการสอนนี้เพื่อให้นักศึกษาคณะศึกษาคอมพิวเตอร์มีแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รูปแบบดังกล่าวมีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. สร้างความสนใจ เป็นการเสนอบทเรียน เริ่มด้วยการกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้เรียนโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายและสร้างความท้าทายการเรียนรู้ของนักเรียน อาจใช้คำถามปลายเปิดให้นักเรียนได้คิดเกิดความสงสัยเกิดคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้สอนเสนอและเกิดการตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาคำตอบต่อไป

2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ต่อเนื่องจากขั้นแรกครูผู้สอนสามารถเลือกใช้เทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งนี้กิจกรรมต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และเรื่องที่ได้กระตุ้นความสนใจไว้แต่แรก

3. ขั้นอภิปราย หลังจากเรียนรู้แล้วในช่วงท้ายครูผู้สอนจะให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอความคิดเห็น และความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้เรียนรู้ ในขั้นนี้ครูทำหน้าที่เป็นผู้ฟังและจดบันทึกข้อผิดพลาดของนักเรียนโดยไม่ติชมหรือวิจารณ์เนื่องจากในขั้นนี้นักเรียนทั้งชั้นกำลังเป็นผู้โต้แย้งถกเถียงระหว่างกัน

4. ขั้นสรุป ขั้นนี้จะแตกต่างจากสามขั้นแรกที่นักเรียนเป็นผู้กระทำและดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ขั้นนี้ครูจะเป็นผู้มีบทบาทหลักสรุปการเรียนรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งหมดตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งถึงขั้นที่สาม โดยเน้นความคิดรวบยอดหลักและเติมเต็มให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561: 96) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกด้วยการใช้ 5 STEPs (กระบวนการเรียนรู้แบบพลัง 5 ขั้นตอน) เรียกสั้น ๆ ว่า Collaborative 5 STEPs มีขั้นตอนดังนี้

1. เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามอย่างรวมพลัง
2. แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง
3. รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้
4. สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง
5. รวมพลังตอบแทนสังคม

จากการกล่าวถึงรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักวิชาการข้างต้น พบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ปฏิบัติด้วยตนเอง ออกแบบ คิดค้นแนวทางการหาคำตอบและสืบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการขั้นวิธีการจัดการของครูผู้สอนในชั้นต่าง ๆ โดยสามารถสรุปได้เป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ การเรียนรู้เดิมที่ผู้เรียนรู้ จัดกิจกรรมการเสริมองค์ความรู้ใหม่และเพิ่มเติมองค์ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ด้วยกิจกรรมเสริมทักษะต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานที่ได้จาก การเรียนการสอนผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มเติม สรุปหลักการและสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้ภายในคาบเรียนนั้น ๆ ซึ่งครูจะมีบทบาทในการนำขั้นตอนนี้ในการสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ การทำกิจกรรม และการนำเสนอผลงานของผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำกระบวนการเรียน การสอนแบบ active Learning ของอาภรณ์ ใจเที่ยง มาใช้คือ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิมขั้นที่ 2 เสริมความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ให้ฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 4 จัดให้แสดงผลงาน ขั้นที่ 5 สรุปหลักการนำไปใช้ แต่ได้มีการปรับรายละเอียดในขั้นตอนเพื่อให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.6 บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้แบบเชิงรุกนั้น ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในการอำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน มีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 87) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนควรได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นเป้าหมายของการใช้ทักษะกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ทำงานโดยคำนึงถึงความจำเป็นหรือประโยชน์ หรือคุณค่าของงานที่มีต่อส่วนรวมก่อนลงมือทำ
2. เป็นผู้ที่มีใจเปิดกว้าง รับฟังความคิดและวิธีการที่หลากหลาย พร้อมจะรับพิจารณาข้อเสนอแนะจากผู้อื่นเสมอ แม้ว่าตนจะยังไม่เห็นด้วย และไม่ยึดมั่นถือมั่นกับวิธีการเดิมหรือแนวความคิดเดิมจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้

3. เป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หลังจากได้รับฟังแนวความคิดต่าง ๆ โดยพิจารณาเลือกอย่างมีเหตุผลไม่ลำเอียง
4. เป็นผู้ที่กำหนดหรือวางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริงทุกครั้ง
5. เป็นผู้ที่ยึดติดตามตรวจสอบผลการทำงานเป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. เป็นผู้ที่มีความพอใจในการทำงาน และปฏิบัติงานของตนทุกครั้งด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

วัชร่า เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 68) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ว่า บทบาทของครูเชิงรุก มีดังนี้

1. ตั้งความคาดหวังว่าผู้เรียนแต่ละคนจะเกิดผลการเรียนรู้ตามระดับคุณภาพที่กำหนดหรือยอมรับได้
2. รับพิจารณาเฉพาะผลงาน หรือชิ้นงานคุณภาพ
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจความหมายและประเด็นสำคัญของสิ่งที่ได้เรียนรู้ ตลอดจนเชื่อมโยงประสบการณ์องค์ความรู้ ความสามารถเดิมของผู้เรียน
4. ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของการเรียนรู้เชิงรุก โดยเปลี่ยนบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาและผู้อำนวยความสะดวก
5. ประเมินการเรียนรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระประเด็นสำคัญของการเรียนด้วยวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และให้มุมมองแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาความรู้ต่อไป
6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ความเข้าใจ และลงมือปฏิบัติจริง และนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

จากนักวิชาการได้นำเสนอบทบาทความเป็นครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ข้างต้นนั้น จึงสรุปได้ว่า ครูจะต้องมีบทบาทในการเตรียมการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีบทบาทเป็นทั้งโค้ช ผู้แนะนำ ให้การปรึกษาและผู้อำนวยความสะดวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อภิรดี สาลิกา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนกุญบุรีวิทยา อำเภอกุญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนย่อความ

จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความเป็นแบบทดสอบอัตนัยจำนวน 8 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนย่อความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 81.21/83.85 ผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนย่อความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึก การเขียนย่อความอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมตามจุดประสงค์ของแบบฝึกการเขียนย่อความ นอกจากนั้นนักเรียนยังสามารถฝึกทักษะ การเขียนย่อความ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ด้วยการทำกิจกรรมและการฝึกทักษะผ่านใบกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาได้ดีกว่าการเรียนปกติ การพัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าการพัฒนาการเขียนย่อความนั้นจะต้องอาศัยเครื่องมือในการพัฒนาการเขียนย่อความ ที่จะต้องมีความน่าสนใจและทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้

ชลธิชา หอมทุ่ง (2560) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องสุภาชิตฉบับปัญญาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) ปริวรรตวรรณกรรมท้องถิ่นจากภาษาไทยโบราณเป็นภาษาไทยปัจจุบัน 1.2) วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นตามแนวทางวรรณคดีศึกษา 1.3) วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นตามแนวทางทางคติชนวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา 2) พัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน 3) ศึกษาผลการใช้แนวการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียน และความสามารถในศตวรรษที่ 21 ที่เกิดขึ้น และ 4) นำผลการทดลองไปขยายผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนกำแพงแสนวิทยาและโพรงมะเดื่อวิทยาคม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์วรรณกรรมมีดังนี้ 1.1) ผลการปริวรรตวรรณกรรมท้องถิ่นพบว่าวรรณกรรมท้องถิ่นต้นฉบับมีข้อความบางอย่างขาดหายและลบเลือนแต่ไม่กระทบกับใจความหลัก 1.2) การวิเคราะห์ตามแนวทางวรรณคดีพบว่า วรรณกรรมท้องถิ่นมีทั้งความงามทางวรรณศิลป์และข้อคิดในการใช้ชีวิต 1.3) การวิเคราะห์ทางคติชนวิทยาพบว่าวรรณกรรมมีบทบาทที่สำคัญในการสอนการปฏิบัติตนและคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนภูมิปัญญา ความเชื่อ ค่านิยม และวัฒนธรรม การวิเคราะห์ทางจิตวิทยาพบว่าวรรณกรรมส่งเสริมให้บุคคลมี Super Ego ด้านทฤษฎีการเสริมแรง ปรากฏทั้งตัวเสริมแรงบวกและตัวเสริมแรงลบและการวิเคราะห์ด้านสังคมวิทยามีการกล่าวถึง บรรทัดฐานทางสังคม 3 ประเภท ได้แก่ วิถีประชา จารีตประเพณี และกฎหมาย สถาบันทางสังคมปรากฏ 3 สถาบัน คือ ครอบครัว ศาสนา และการปกครอง 2. พัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ได้ทั้งหมด 58 แนวการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทุกแนว

การจัดการเรียนรู้มีค่าประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ เฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 3. ผลการทดลองใช้ และการขยายผล ด้านความพึงพอใจพบว่าทั้งครูและนักเรียนโรงเรียนทดลอง และโรงเรียนขยายผล มีความพึงพอใจแนวการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุด โดยด้านที่พึงพอใจสูงที่สุดคือด้านกิจกรรม รองลงมาคือด้านประโยชน์ และรองลงมาคือด้านเนื้อหา ด้านการเกิดขึ้นของความสามารถในศตวรรษที่ 21 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มขยายผลมีความความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนสูงขึ้นทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการใช้วิจารณญาณ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการแก้ปัญหา

ชณานันต์ สุขสาคร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนย่อความโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนเทียบกับระดับคะแนนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแห่งหนึ่งในสภวิทยาเขตพุทธศาสตร์อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 24 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก 1 ห้อง จาก 2 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 2) สื่อสิ่งพิมพ์ 4 ประเภท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความจากสื่อสิ่งพิมพ์ 4 ประเภท ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทุกคนสามารถเขียนย่อความได้หลัง เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนทำกิจกรรมกลุ่มทุกคน นักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเขียนย่อความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและเมื่อเปรียบเทียบนักเรียนทั้งห้องมีผลความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน และสื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่ นิตาน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบค่าที จากการศึกษา การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาพบว่า การพัฒนาการเขียนย่อความในผู้เรียนระดับประถมศึกษาจะต้องใช้เครื่องมือและแนวทางในการพัฒนาที่มีความดึงดูดความน่าสนใจของผู้เรียนร่วมกับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยต่างประเทศ

Fatimah, Diah Khusnatul (2016) ได้ศึกษาทักษะการเขียนกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบว่ามีผลกระทบที่มีนัยสำคัญหรือไม่ การใช้การเรียนรู้เชิงรุกกับความสามารถในการเขียนของนักเรียนโดยอาศัยปัญหาการวิจัยการออกแบบกลุ่มควบคุมก่อน

การทดสอบและหลังการทดสอบแบบไม่สุ่ม งานวิจัยนี้ใช้การจับสลากสุ่มตัวอย่างแบบคลัสเตอร์และอาศัยผลจากลอตเตอรี คลาส VIIC เป็นกลุ่มทดลอง และคลาส VIID เป็นกลุ่มควบคุม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียน 31 คน ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบอัตโนมัติการทดสอบการเขียนข้อความขั้นตอน ในการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการเขียนของนักเรียนจะใช้สูตรข้อสอบ 2 ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนสอบของ กลุ่มทดลองคือ 51.62 หลังการทดสอบคือ 72.70 และผลต่างคือ 21.08 ที่ คะแนนเฉลี่ยผลก่อนสอบของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 48.75 หลังสอบ 54.16 และคะแนนเฉลี่ย ส่วนต่างคือ 5.41 นอกจากนี้ผลจากสูตรที-เทสต์ เท่ากับ 5.68 และดีกรีของอิสรภาพ (df) คือ 60 ในขณะที่ตาราง t ที่ระดับนัยสำคัญ 5% สำหรับ df=60 คือ 2.00 แสดงว่าค่าของการทดสอบที่ในการวิจัยนี้สูงกว่าค่าของตารางที่ ($5.68 > 2.00$) ดังนั้นสมมติฐานว่าง (H_0) จึงถูกปฏิเสธ จึงสรุปได้ว่า “การใช้การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติมีผลอย่างมากต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ SMP Muhammadiyah 1 Jember ในปีการศึกษา 2558/2559”

St. Y. Slamet, R Winarni and Hartono (2019) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการพัฒนาแบบจำลองหนังสือเรียนภาษาอินโดนีเซียแบบข้อความและแบบตัวอักษร วิธีการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การสำรวจ (2) การพัฒนาแบบจำลอง (3) การทดสอบแบบจำลอง และ (4) การเผยแพร่ แนวทางการวิจัยในขั้นสำรวจเป็นแนวทางเชิงพรรณนาเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้โดย การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต เอกสาร และแบบสอบถาม เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลองการวิเคราะห์เชิงโต้ตอบ การวิจัยเชิงทดลองเสร็จสิ้นในขั้นตอนการทดสอบแบบจำลอง ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้: (1) ขั้นตอนการสำรวจแสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียนภาษาอินโดนีเซียที่ใช้ใน UNS, UMS และ UNISRI Surakarta ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ (2) ขั้นตอนการพัฒนาแบบจำลองสร้างตัวละครตาม หนังสือเรียนการเขียนทางวิทยาศาสตร์ผ่านการทดสอบภาคสนามเบื้องต้น และ (3) การทดสอบประสิทธิภาพพบว่าค่า t ที่ได้คือ 0.17 แล้วเปรียบเทียบกับค่าของตาราง t (โดย $N = 90$, $\alpha = 0.05$) ซึ่งไปที่ 1.64 ดังนั้น ค่า t-ที่ได้รับ ($0.17 > t\text{-table } (1.64)$) ซึ่งหมายความว่าหนังสือเรียนภาษาอินโดนีเซียแบบข้อความและแบบตัวอักษรมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงทักษะการเขียนทางวิทยาศาสตร์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่จะนำทักษะการเขียนย่อความมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นต้องปลูกฝังและฝึกฝนทักษะของนักเรียนให้เป็นพื้นฐานของการเขียนที่สูงยิ่งขึ้น นักเรียนจะต้องอาศัยทักษะการอ่านและการใช้สำนวนภาษาของตนเองในการเขียนย่อความ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยไว้ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนรู้เชิงรุก 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนและหลังเรียน (The One-Group Pretest-Posttest Design) (ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2561: 85) ดังนี้

ตารางที่ 5 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T1	X	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T1	หมายถึง	ทดสอบก่อนเรียน
X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
T2	หมายถึง	ทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการวิจัย
2. ขั้นสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
3. ขั้นการทดลอง
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการวิจัย

1.1 ศึกษาค้นคว้า หนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2561) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.2 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนย่อความ

1.1.3 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลความสามารถของการเขียนย่อความ

1.2 กลุ่มประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 10 โรงเรียน มีห้องเรียนทั้งหมด 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 175 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.3.1 ตัวแปรอิสระ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.3.2 ตัวแปรตาม

1.3.2.1 ความสามารถในการเขียนย่อความ

1.3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. สร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนย่อความ จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

เชิงรุก

1.การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2561) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ศึกษาค้นคว้า หนังสือ เอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการเขียนย่อความ เพื่อจัดหาเนื้อหาแต่ละชั่วโมงให้เหมาะสมกับองค์ความรู้ที่ต้องการจะจัดให้กับผู้เรียน

1.3 ผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาและวิเคราะห์ตำราเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าจากการศึกษาบทอ่านเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏบทอ่านเสริมประเภทร้อยแก้ว ที่เป็นบทอ่านนิทาน เรื่องสั้น ๆ และบทความ

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนย่อความ จำนวน 9 แผน ในเวลา 9 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอน ดังนี้ กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีการแบ่งสัดส่วนเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับแผนการจัดการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1-3	แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนย่อความจากนิทาน	3 ชั่วโมง
4-6	แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนย่อความจากเรื่องสั้น	3 ชั่วโมง
7-9	แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนย่อความจากบทความ	3 ชั่วโมง

โดยแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบ ได้แก่ มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อ/แหล่งเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย กระบวนการ Active Learning ของอาภรณ์ ใจเที่ยง คือ 1) แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม 2) เสริมความรู้ใหม่ 3) ฝึกให้ปฏิบัติ 4) จัดให้แสดงผลงาน 5) สรุปหลักการนำไปใช้

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ความถูกต้องและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา กิจกรรม การวัดผล ประเมินผลกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 1 ท่าน ด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน และด้านการวัด และประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) การพิจารณาค่า IOC จะต้องมามีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 จึงจะยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549 : 177) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกันหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกัน

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าเท่ากับ 0.67 – 1.00 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้มีการปรับการใช้ภาษาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.7 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2561) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2561) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 ศึกษาวิธีสร้างและเขียนแบบทดสอบอัตโนมัติจากหนังสือ ตำราและเอกสารต่าง ๆ

2.1.4 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความ โดยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความเป็นแบบทดสอบอัตโนมัติ 6 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีเนื้อหาบทอ่านที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกัน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน คือ การเขียนย่อความนิทาน การเขียนย่อความเรื่องสั้น และการเขียนย่อความบทความ สร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ประกอบด้วยรายการประเมินดังนี้

ตารางที่ 7 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบของการเขียนย่อความ มีส่วนประกอบคือ 1.1 ประเภทของสาร 1.2 ชื่อเรื่อง / ชื่อสิ่งพิมพ์ 1.3 วัน เดือน ปี 1.4 ฉบับที่ 1.5 เลขหน้า	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ได้ครบทุกข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 1 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 2 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 3 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป

ตารางที่ 7 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนย่อความ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญครบถ้วน สมบูรณ์ 2.2 ไม่ขยายความคิดเกิน ประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่คัดลอกเนื้อความเดิม 2.4 เนื้อความไม่ซ้ำซ้อน และ วกวนไปมา	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ	เขียน เนื้อความไม่ เป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด
3. การใช้ภาษา 3.1 ใช้คำถูกต้องตามบริบท 3.2 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสม กับเนื้อความ 3.3 ใช้ภาษาระดับเดียวกัน ไม่ ใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่น 3.4 ใช้สำนวนของตนเอง ไม่ คัดลอกข้อความหรือสำนวน	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ครบ 4 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	ใช้ภาษา ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนนเต็ม 3 คะแนน		เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1 - 2 คำ	เขียนผิด ตั้งแต่ 3 คำ ขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน			เขียนได้ตาม เกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

การแปลผลคะแนน

ระดับ 5 - 7 แปลผล ปรับปรุง

ระดับ 8 - 10 แปลผล พอใช้

ระดับ 11 - 13 แปลผล ปานกลาง

ระดับ 14 - 16 แปลผล ดี

ระดับ 17 - 20 แปลผล ดีมาก

2.1.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2.1.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ด้านการสอน จำนวน 1 ท่าน และด้านการวัดผลประเมิน จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) การพิจารณาค่า IOC จะต้องมามีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 จึงจะยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549 : 177)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามมีความสอดคล้องกันหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกัน

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความ โดยมีค่าเท่ากับ 0.67 – 1.00 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้มีการปรับเนื้อหาบทอ่านให้มีความยาวเท่า ๆ กัน

2.1.7 นำแบบทดสอบไปหาค่าความแปรปรวนรายข้อ ของแบบทดสอบทั้ง 6 ข้อ เพื่อคัดเลือกข้อสอบในแต่ละเนื้อหาของข้อสอบให้เนื้อหาละ 1 ข้อ โดยมีค่าความแปรปรวนรายข้อดังนี้

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบทดสอบ

ข้อสอบที่	เนื้อหาของข้อสอบ	ค่าความแปรปรวน	ผลการนำข้อสอบไปใช้
1	แบบทดสอบย่อความนิทาน	0.54	-
2	แบบทดสอบย่อความนิทาน	0.48	นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
3	แบบทดสอบย่อความเรื่องสั้น	0.71	-
4	แบบทดสอบย่อความเรื่องสั้น	0.40	นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
5	แบบทดสอบย่อความบทความ	0.90	นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
6	แบบทดสอบย่อความบทความ	1.12	-

โดยผู้วิจัยเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความแปรปรวนใกล้เคียงกับ 0 ในแต่ละเนื้อหาของข้อสอบ โดยคัดเลือกทั้งสิ้น 3 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกใช้ข้อสอบที่มีค่าความแปรปรวนน้อยที่สุดในแต่ละเนื้อหาของข้อสอบ (อภิรัตน์ อันทวีสิน, 2566: 14)

2.1.8 นำแบบทดสอบอัตนัยที่ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบจำนวน 3 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดกงลาด อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและผ่านการเรียนเรื่องการเขียนย่อความ จำนวน 10 คน อีกครั้ง จากนั้นตรวจให้คะแนนโดยผู้วิจัยตรวจร่วมกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค หลังจากนั้นจึงหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.1.9 หลังการทดลองใช้แบบทดสอบอัตนัยจากการคัดเลือกข้อสอบ 3 ข้อ ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเป็น

ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความ ที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างฉบับจริงมีค่าเท่ากับ 0.835 ถือว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

2.1.10 ปรับปรุงแบบทดสอบนำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากหนังสือ ตำรา และเอกสารต่างๆ

2.2.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา และด้านกิจกรรมและด้านประโยชน์ที่ได้รับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีการวัดระดับ 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert rating scales) ดังนี้

น้อยที่สุด	ให้ระดับคะแนน	1
น้อย	ให้ระดับคะแนน	2
ปานกลาง	ให้ระดับคะแนน	3
มาก	ให้ระดับคะแนน	4
มากที่สุด	ให้ระดับคะแนน	5

เกณฑ์การให้คะแนนความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert rating scales) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549 : 177) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด

2.2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างคำถามและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2.2.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ด้านการสอน จำนวน 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างคำถามและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง การพิจารณาค่า IOC จะต้องมามีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 จึงจะยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549 : 177)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามมีความสอดคล้องกัน
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามมีความสอดคล้องกัน
 หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกัน
 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีค่าดัชนี
 ความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ถือว่า แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกยอมรับได้

2.2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาปรับปรุง
 แบบสอบถามความคิดเห็นให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่กำหนด

2.2.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

3.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัย ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบ
 วัดความสามารถเขียนย่อความก่อนเรียน เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน

3.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
 การเรียนรู้เชิงรุก เริ่มทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3
 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 9 ชั่วโมง ไม่รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3.3 หลังทดลอง ผู้วิจัยทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัด
 ความสามารถในการเขียนย่อความหลังเรียน เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบฉบับ
 เดียวกันกับทดสอบก่อนเรียนตรวจให้คะแนน และเฉลยแนวคำตอบให้นักเรียน จากนั้นให้นักเรียนทำ
 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติสรุปเป็นผลการทดลองและทดสอบ
 สมมติฐานตามลำดับดังนี้

4.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

4.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความ
 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอบบาค (Cronbach's Alpha Method)

4.3 วิเคราะห์ความสามารถเขียนย่อความ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (SD) นำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 โดยการทดสอบค่า t -test แบบ dependent

4.4 วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
 เชิงรุก ใช้การแปลค่าแบบสอบถามความคิดเห็น 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (M) และส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม จำนวน 17 คน ได้ผลดังตารางดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	t	p
ก่อนเรียน	20	5.06	2.30	23.16	0.00
หลังเรียน	20	12.94	2.31		

จากตารางเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียน โดยก่อนเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 5.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.30 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 12.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.31 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแยกองค์ประกอบตามเกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	t	p
1.การเขียนคำขึ้นต้น					
ก่อนเรียน	5	0.00	0.00	7.73	.00
หลังเรียน	5	3.41	0.49		
2.การเขียนเนื้อความ					
ก่อนเรียน	5	2.11	0.87	10.74	.00
หลังเรียน	5	3.73	0.52		
3.การใช้ภาษา					
ก่อนเรียน	5	1.50	0.84	7.23	.00
หลังเรียน	5	3.20	0.69		
4.การเขียนสะกดคำ					
ก่อนเรียน	3	0.76	0.64	4.68	.00
หลังเรียน	3	1.59	0.60		
5.ความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
ก่อนเรียน	2	0.69	0.45	3.30	.0025
หลังเรียน	2	1.18	0.51		

จากตารางเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแยกองค์ประกอบตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

องค์ประกอบรายการประเมินที่ 1.การเขียนคำขึ้นต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.00 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความ องค์ประกอบรายการประเมินที่ 1 การเขียนคำขึ้นต้นสูงขึ้น

องค์ประกอบรายการประเมินที่ 2. การเขียนย่อความ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.87 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.52 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความ องค์ประกอบรายการประเมินที่ 2 การเขียนย่อความสูงขึ้น

องค์ประกอบรายการประเมินที่ 3. การใช้ภาษา ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.84 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.69 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความ องค์ประกอบรายการประเมินที่ 3 การใช้ภาษาสูงขึ้น

องค์ประกอบรายการประเมินที่ 4. การเขียนสะกดคำ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.64 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.60 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความ องค์ประกอบรายการประเมินที่ 4 การเขียนสะกดคำสูงขึ้น

องค์ประกอบรายการประเมินที่ 5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.45 และ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.51 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการวิจัยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถการเขียนย่อความ องค์ประกอบรายการประเมินที่ 4 การเขียนสะกดคำสูงขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้กับนักเรียนห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม จำนวน 17 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาหา ค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปรากฏผลดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก

รายการประเมิน	M	SD	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านเนื้อหา				
1.1 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความน่าสนใจ	4.71	0.47	มากที่สุด	2
1.2 ได้รับความรู้เพิ่มจากเนื้อหาที่นำมาประกอบการสอน	4.47	0.62	มาก	3
1.3 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความเข้าใจง่าย	4.00	1.06	มาก	5
1.4 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนช่วยให้เข้าใจกระบวนการเขียนย่อความเพิ่มมากขึ้น	4.47	0.62	มาก	3
1.5 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนให้ความเพลิดเพลิน	4.76	0.56	มากที่สุด	1
รวมด้านเนื้อหา	4.48	0.45	มาก	1
2. ด้านกิจกรรม				
2.1 กิจกรรมการสอน มีความสนุกสนาน	4.65	0.16	มากที่สุด	1
2.2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.53	0.51	มากที่สุด	2
2.3 วิธีการเรียน การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนมีสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น	4.18	0.81	มาก	5
2.4 การเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนย่อความ	4.35	0.79	มาก	4
2.5 การเรียนการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเขียนย่อความได้ดียิ่งขึ้น	4.47	0.62	มาก	3
รวมด้านกิจกรรม	4.44	0.44	มาก	2

ตารางที่ 11 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ต่อ)

รายการประเมิน	M	SD	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
3.ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
3.1 ได้พัฒนาทักษะการเขียนย่อความได้	4.18	0.73	มาก	3
3.2 ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน	4.65	0.61	มากที่สุด	1
3.3 สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.35	0.70	มาก	2
3.4 สามารถนำกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปปรับใช้กับทักษะอื่น ๆ ในภาษาไทยได้	4.12	0.70	มาก	5
3.5 สามารถนำกิจกรรมสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้	4.35	0.61	มาก	2
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.33	0.42	มาก	3
รวมทุกด้าน	4.42	0.37	มาก	

จากตาราง ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากด้านเนื้อหาเป็นลำดับที่ 1 ($M = 4.48$, $SD = 0.45$) ด้านกิจกรรมเป็นลำดับที่ 2 ($M = 4.44$, $SD = 0.44$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับที่ 3 ($M = 4.43$, $SD = 0.42$) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.45 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนให้ความเพลิดเพลิน มีค่าเฉลี่ย (M) 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.56 รองลงมาคือเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย (M) 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.47 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย (M) 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.06

ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.44 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กิจกรรมการสอนมีความสนุกสนาน มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.61 รองลงมาคือ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วิธีการเรียน การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนมีความสนใจเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.81

ด้านที่ 3 คือด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.42 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.61 รองลงมาคือ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำกิจกรรมสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สามารถนำ กิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปปรับใช้กับทักษะอื่น ๆ ในภาษาไทยได้ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.70

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 17 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

เครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนย่อความ จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.779 และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ

แบบแผนการทดลองเป็นแบบ One Group Pretest-Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความโดยใช้สูตร t-test แบบ dependent การหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบทดสอบวัดผลความสามารถในการเขียนย่อความ และวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกพบว่าความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด และเสริมสร้างทักษะด้านการเขียนของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของอาภรณ์ใจเที่ยง (2553 : 100) ที่มีขั้นตอนกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เสริมความรู้ใหม่ ฝึกให้ปฏิบัติ จัดให้แสดงผลงาน สรุปหลักการนำไปใช้ ซึ่งเมื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนในการเสริมทักษะการเขียนให้กับนักเรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นและเสริมสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเดิม ทำให้นักเรียนมีกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมทักษะในการเขียน การนำเสนอผลงาน และการตรวจสอบผลงานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการที่ตระหนักรู้ในการพัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกประเภทของสารชนิดต่าง ๆ ในการประกอบการเรียนการสอนจากหนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ และภาษาพาที ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกประเภทบทอ่านที่ปรากฏในบทอ่านเสริมที่มีจำนวนความถี่ที่ปรากฏจำนวนมาก 3 ลำดับคือ บทความ เรื่องสั้น และ นิทาน โดยคัดเลือกบทอ่านที่มีความยาวใกล้เคียงกันและเนื้อหาสาระมีความใกล้เคียงกัน มาประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในการพัฒนาทักษะการเขียนย่อความนั้นมีความสามารถที่สูงขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนความสามารถในการเขียนย่อความที่มากขึ้น ดังที่ชลธิชา หอมพุ่ม (2560 : 338) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เนื่องจากสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learningคือ การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในชั้นเรียน ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และพระมหาอภิรักษ์ นนทภาณี (2561 : 67) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนในองค์ความรู้ประเด็นเนื้อหาที่ตนเองเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้สร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนหรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อปรับใช้เป็นผลงาน ซึ่งครูผู้สอนทำหน้าที่ภายในชั้นเรียนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนพัฒนาองค์ความรู้โดยตรงจากการศึกษาในเรื่องนั้น ๆ สอดคล้องกับนนทลี พรธาดาวิทย์ (2560 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับที่มากที่สุด และนักศึกษาแสดงความความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่ผู้สอนจัดส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน

จากการศึกษา สังเกต พฤติกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกผ่านเครื่องมือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของอาจารย์ ใจเที่ยง คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม เสริมความรู้ใหม่ ฝึกให้ปฏิบัติ จัดให้แสดงผลงาน สรุปหลักการนำไปใช้ นั้น สามารถพัฒนาทักษะในการเขียนย่อความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีนักวิจัยและพัฒนาหลายท่านได้นำเสนอผลการวิเคราะห์และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกว่า สามารถพัฒนาความสามารถทักษะต่าง ๆ ในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยได้

2. ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้แบบเชิงรุก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.37 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับที่ 1 คือด้านเนื้อหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.45 โดยเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนให้ความเพลิดเพลินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความน่าสนใจ รองลงมาคือ ได้รับความรู้เพิ่มจากเนื้อหาที่นำมาประกอบการสอน ซึ่งเนื้อหาที่นำมาเป็นบทอ่านย่อความนั้น ประกอบด้วย นิทาน เรื่องสั้น ๆ และบทความ บทอ่านทั้ง 3 ประเภทนี้เป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน สั้น ๆ เข้าใจง่าย จึงทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ลำดับที่ 2 คือด้านกิจกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.44 โดยกิจกรรมการสอนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การเรียนเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเขียนย่อความได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมเป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมการได้ลงมือปฏิบัติ ในชั้น “ฝึกให้ปฏิบัติ” และ กิจกรรมที่นักเรียนได้นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานกัน ในชั้น “จัดให้แสดงผลงาน” ลำดับที่ 3 คือด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.42 โดยได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือ ได้พัฒนาทักษะการเขียนย่อความได้

ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และความพึงพอใจไว้ว่า Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ ชลธิชา หอมพุ่ม (2560) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าผลการทดลองใช้และการขยายผล ด้านความพึงพอใจพบว่าทั้งครูและนักเรียน โรงเรียนทดลองและโรงเรียนขยายผลมีความพึงพอใจแนวการจัดการกิจกรรมในระดับมากที่สุด โดยด้านที่พึงพอใจสูงที่สุดคือด้านกิจกรรม รองลงมาคือด้านประโยชน์ และรองลงมาคือด้านเนื้อหา

ด้านการเกิดขึ้นของความสามารถในศตวรรษที่ 21 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มขยายผลมีความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนสูงขึ้นทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการใช้วิจารณญาณ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับ ชมนานันต์ สุขสาคร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการเขียนย่อความในผู้เรียนระดับประถมศึกษาจะต้องใช้เครื่องมือและแนวทางในการพัฒนาที่มีความดึงดูดความน่าสนใจของผู้เรียนร่วมกับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเป็นเครื่องมือทางการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่น่าให้นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาไปแล้ว ซึ่งประเภทของสารของบทอ่านที่นำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้น มีเพียง 3 ประเภทของสารบทอ่านเท่านั้น คือ นิทาน เรื่องสั้นและบทความ ผู้วิจัยอาจจะเลือกใช้สารทุกชนิดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้กว้างขวางขึ้น

2. จากการศึกษา สังเกตและวิจัยครั้งนี้ พบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้น สามารถเสริมสร้างทักษะในการเขียนการอ่าน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินและกระตือรือร้นในการอ่านสารประเภทนิทาน เรื่องสั้น ๆ และบทความ ที่นำมาให้นักเรียนฝึกเขียนย่อความ ดังนั้นครูผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความแตกต่างกับบทเรียนที่นำมาวิเคราะห์ประเภทของสารและเนื้อหาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับช่วงวัยและตรงกับความสนใจของนักเรียน เช่น เนื้อเรื่องสั้นๆ ความยาวไม่เกิน 10 บรรทัดและใช้ภาษาเรียบง่าย นอกจากนี้ ควรมีภาพประกอบที่เหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ เพื่อดึงดูดให้นักเรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้นในการอ่านบทอ่านเพื่อนำไปสู่กระบวนการเขียนย่อความได้

3. จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning พบว่าครูผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูได้ใช้บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปจากครูผู้ถ่ายทอดความรู้สู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีทักษะและความรู้พื้นฐานที่สามารถตรวจสอบ คัดกรองผลงาน ชี้แนะเสนอแนะในการนำเสนอผลงาน ตลอดจนครูผู้สอนควรคำนึงถึงการเสริมแรงทางบวก ด้วยการชื่นชม ชมเชย ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้มีความกระตือรือร้นช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่นักเรียนได้จัดทำขึ้นด้วยตนเอง เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ วิชาภาษาไทยในประเภทของสารอื่นๆ เช่น บทอ่านร้อยกรอง ข่าว นวนิยาย สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนสอนแบบ Active Learning ของอารมณ์ ใจเที่ยง ร่วมกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ เช่น วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันแบบจิ๊กซอร์ การสอนด้วยรูปแบบชิปปา เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนว่าวิธีใดส่งผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีกว่ากัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรรณิการ์ ศุภรเวทย์ศิริ. (2537). “การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์”. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2561. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสศ.ลาดพร้าว.
- _____. (2554). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การค้ำ.
- _____. (2554). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การค้ำ.
- _____. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2561 . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสศ.ลาดพร้าว.
- _____. (2553). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ.2553). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ.2553). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2561. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสศ.ลาดพร้าว.
- กาญจนา คงกินเก. (2550). การพัฒนาและใช้นวัตกรรมประเภทแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการเขียนย่อความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย. (2542). “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนโดยวิธีปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร .
- กุหลาบ มัลลิกะมาส และวิพุธ โสภางค์. (ม.ป.ป.).หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท.041 การเขียน1. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์ และประนอม วิบูลย์พันธุ์. (2556). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 . กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ. (2556). การอ่านและการเขียนทางวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์. (2505). “ชุมนุมภาษาไทย”.ชุมนุมภาษาไทย2504-2505, (พระนคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย),210.
- ชมนันต์ สุขสาคร. (2562). การพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 . วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา

- ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, วิทยาลัยครูสุริยเทพ.
- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2560). การพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการศตวรรษที่ 21ของผู้เรียน. วารสาร Veridian E-Journal, 10 (3), 332-346
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2536). ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ. (2520). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2540). หลักการสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท..
- จิราณี ดียิ่ง. (2546). “ การสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่องการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2561). เอกสารประกอบการสอน สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). การบริการสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพและคณะ. (2549). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทย ม.2. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ดารุณี ศุขกลิ่น. (2549). การพัฒนาทักษะการเขียนย่อความด้วยรูปแบบเพื่อนสอนเพื่อน: รายงานการวิจัยประกอบการศึกษา ชุดการเรียนทางไกลหลักสูตรการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- ทวีศรี จันท์เอี่ยม. (2532). “ การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีสุข ต้นเทวี. (2549). รายงานผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนควนขนุน จังหวัดพัทลุง เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. ม.ป.ท. : ม.ป.พ
- ..
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2549). การสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท..
- ทิตนา แคมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- นงนุช สุขพัฒน์. (2550). “การพัฒนาแบบฝึกการย่อความ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. วารสารวิจัย LSTK ราชชมงคลกรุงเทพ, 11 (1),85-94
- นฤกร รุจิเรช. (2560). ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

- กรุงเทพมหานคร:พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- นาวิณี หล้าประเสริฐ และ มนสิการ เสงสุวรรณ. (2555). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 . กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2557). การศึกษานอกสถานที่และการศึกษานอกสถานที่เสมือนเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2535). อุปเทศการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์พรีนติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). พัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2518). การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประสิทธิ์ เดชครอง. (2539). “การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผะอบ โปษะกฤษณะ, พันตรีหญิง. (2544). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย, พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข. (2561). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง กับ PLC เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2561). ทักษะ 7C ของครู 4.0 PLC&Logbook. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรัตน์ วงษ์นาม และ รังสรรค์ มณีเล็ก. (2545). สรุปหลักภาษาไทยการใช้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ประสานมิตร.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง และกัลยา สหชาติโกสีย์. (2554). คู่มือครูหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.3. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
- ภาสกร เกิดอ่อน. (2555). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.6. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2551). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำรา และเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพา สวัสดิ์. (2551). การสอนเขียนย่อความ เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน. เข้าถึงจาก <http://gotokhow.org/blog/manita/>
- ระวีวรรณ อินทรประพันธ์. (2554). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.5. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- รักสิตา รักสกุล. (2557). สัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active Learning . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ, คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2537). “การฝึกทักษะวิชาภาษาไทย สำหรับเด็กแรกเรียน.” ในคู่มือแนวคิดและ
 พรรคนะบางประการเกี่ยวกับกุศโลบายการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. นคร
 ราชสีมา: สำนักงานศึกษาธิการ เขต 11 นครราชสีมา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร:
 ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม . (2562). รายงานผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของโรงเรียน
 วัดสระสี่เหลี่ยม. นครปฐม: โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม
- ลิขิต กิระบัน. (2547). “การใช้ชุดการสอนเขียนย่อความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วาทัญญู วุฒิวรรณ. (2553). ผลการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรรา เล่าเรียนดี, ปรณัฐ กิจรุ่งเรืองและอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อ
 พัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. นครปฐม:
 เพชรเกษมพริ้นติ้ง.
- วัฒนา เสนนอก. (2550). “ การใช้แบบฝึกเสริมทักษะทางภาษา เรื่องการเขียนสะกดคำตามมาตรา
 ตัวสะกดแม่กด เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง
 ทางการเรียนรู้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
 พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2556). ภาษาไทยถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีวรรณ ช้อยศิริ. (2554). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.2.
 กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2557). คู่มือครู หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
 กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภ และ ธัญลักษณ์ จุ้ยเรือง. (2554). คู่มือ-เตรียมสอบ วิวิธภาษา วรรณคดี
 จักษุ ม.2. กรุงเทพมหานคร: ภูมิบัณฑิต.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1. (2564). รายงานผลคะแนนผลการทดสอบ
 ความสามารถทางภาษาไทย ปี 2564 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1.
 นครปฐม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์:เรียงความ ย่อความ
 และสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-4. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การค้ำ.
- _____. (2553). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ.2553).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุจริต เพียรชอบ. (2522). วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

อภิรัตน์ นันทาณี (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก สารหน้าที่พลเมือง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
สอนสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อภิรัตน์ อันทวิสิน (2566). เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิจัยสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา.
คณะสหวิทยาการ, มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

อภิรดี สาริกา (2555). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อภิรดี สาลิกา. (2555). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:
ไอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.

อินทร์วุธ เกษตรระชนม์. (2557). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 . กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).

อุทุมพร ฤกษ์ดี. (2547). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกกับการสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

ภาษาอังกฤษ

Fatimah, Diah Khusnatul (2016) “The Effect of Using Active Learning on Students’
Writing Ability at SMP Muhammadiyah 1 Jember in the 2015/2016 Academic”.
University of Muhammadiyah Jember.

Slamet, R Winarni, and Hartono (2019) “Active learning in scientific writing skill using
Indonesian textbook based on character education”.
Universitas Sebelas Maret, Surakarta, Indonesia

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.เนตรนภา วรวงษ์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา)

การศึกษา	อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
สถานที่ทำงาน	สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย

2. ดร.ประจักษ์ น้อยเหน้อย (ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีการสอน)

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม การศึกษามหาบัณฑิต (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การศึกษบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

3. นางสาวณัฐิกา สุริยวงษ์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล)

การศึกษา	มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการนิเทศ) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม การศึกษบัณฑิต (การสอนปฐมวัย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
สถานที่ทำงาน	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ

ตารางที่ 1 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของ
แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	0	+1	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	0	+1	+1	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0	+1	+1	0.67

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4				
1. สารสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	0	+1	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	0	+1	0.67
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	0	+1	0.67
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9				
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการจัดการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 2 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนและหลัง
เรียนการเขียนย่อความ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แบบทดสอบข้อที่ 1	+1	+1	+1	1.00
แบบทดสอบข้อที่ 2	+1	+1	+1	1.00
แบบทดสอบข้อที่ 3	+1	+1	+1	1.00
แบบทดสอบข้อที่ 4	0	+1	+1	0.67
แบบทดสอบข้อที่ 5	+1	+1	+1	1.00
แบบทดสอบข้อที่ 6	0	+1	+1	0.67

ตารางที่ 3 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. ด้านเนื้อหา				
1.1 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00
1.2 ได้รับความรู้เพิ่มจากเนื้อหาที่นำมาประกอบการสอน	+1	+1	+1	1.00
1.3 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
1.4 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนช่วยให้เข้าใจกระบวนการเขียนย่อความเพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
1.5 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนให้ความเพลิดเพลิน	+1	+1	+1	1.00
2. ด้านกิจกรรม				
2.1 กิจกรรมการสอน มีความสนุกสนาน	+1	+1	+1	1.00
2.2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	1.00
2.3 วิธีการเรียน การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนมีสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00
2.4 การเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนย่อความ	+1	+1	+1	1.00
2.5 การเรียนการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการเขียนย่อความได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00
3.ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
3.1 ได้พัฒนาทักษะการเขียนย่อความได้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน	+1	+1	+1	1.00
3.3 สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	1.00
3.4 สามารถนำกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปปรับใช้กับทักษะอื่น ๆ ในภาษาไทยได้	+1	+1	+1	1.00
3.5 สามารถนำกิจกรรมสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ฉบับที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 ข้อ

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบ						Σx	$(\Sigma X)^2$
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6		
คนที่ 1	16	15	14	14	14	15	88	7,744
คนที่ 2	15	14	14	13	14	14	84	7,056
คนที่ 3	15	14	15	14	14	15	87	7,569
คนที่ 4	14	16	14	13	14	15	86	7,396
คนที่ 5	15	15	14	14	14	14	86	7,396
คนที่ 6	15	15	13	14	14	14	85	7,225
คนที่ 7	14	14	15	14	14	15	86	7,396
คนที่ 8	16	14	14	13	14	13	84	7,056
คนที่ 9	15	14	15	14	14	15	87	7,569
คนที่ 10	16	15	16	15	17	17	96	9,216
Σx_i	151	146	144	138	143	147	869	75,623
Σx_i^2	2285	2136	2080	1908	2053	2171		
s_i^2	0.5444	0.489	0.711	0.4	0.9	1.122		

หาค่าความแปรปรวนทั้งฉบับและความแปรปรวนรายข้อทุกข้อจากสูตร

$$s_t^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$

$$s_t^2 = \frac{10(75,623) - (869)^2}{10(10-1)} = 11.88$$

$$\text{ข้อที่ 1 } s_1^2 = \frac{10(2285) - (151)^2}{10(10-1)} = 0.54$$

$$\text{ข้อที่ 2 } s_2^2 = \frac{10(2136) - (146)^2}{10(10-1)} = 0.48$$

$$\text{ข้อที่ 3 } s_3^2 = \frac{10(2080) - (144)^2}{10(10-1)} = 0.71$$

$$\text{ข้อที่ 4 } s_4^2 = \frac{10(1908) - (138)^2}{10(10-1)} = 0.40$$

$$\text{ข้อที่ 5 } s_5^2 = \frac{10(2053) - (143)^2}{10(10-1)} = 0.90$$

$$\text{ข้อที่ 6 } s_6^2 = \frac{10(2171) - (147)^2}{10(10-1)} = 1.12$$

$$\sum s_i^2 = 0.54 + 0.48 + 0.71 + 0.40 + 0.90 + 1.12$$

$$= 4.16$$

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

$$= \frac{6}{6-1} \left\{ 1 - \frac{4.167}{11.88} \right\}$$

$$= 1.2 (0.65)$$

$$= 0.779$$

ตารางที่ 5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ฉบับที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ข้อ หลังจากคัดเลือกข้อสอบที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบ			Σx	$(\Sigma x)^2$
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3		
คนที่ 1	15	14	14	43	1,849
คนที่ 2	14	13	14	41	1,681
คนที่ 3	14	14	14	42	1,764
คนที่ 4	16	13	14	43	1,849
คนที่ 5	15	14	14	43	1,849
คนที่ 6	15	14	14	43	1,849
คนที่ 7	14	14	14	42	1,764
คนที่ 8	14	13	14	41	1,681
คนที่ 9	14	14	14	42	1,764
คนที่ 10	18	15	17	50	2,500
$\sum x_i$	149	138	143	430	18,550
$\sum x_i^2$	2,235	1,908	2,053		
s_i^2	1.49	0.36	0.81		

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.84

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

วิชา ภาษาไทย

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้สอน นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง

สร้างคำ พาเพลิน เรื่อง การเขียนย่อความนิทาน 1

ชื่อรายวิชา ภาษาไทย ท 16101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 แผนที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนย่อความจากนิทานได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้องตามหลักการเขียนย่อความ

สาระสำคัญ

การเขียนย่อความนิทาน คือ การเขียนเก็บเนื้อความสำคัญของนิทานที่ได้อ่าน ฟัง โดยผู้ย่อความจะต้องเรียบเรียงให้เป็นภาษาของตนเอง แต่ยังคงเค้าโครงเรื่องราวของนิทาน แนวคิดสาระสำคัญของเรื่องในนิทานนั้น ๆ ไว้ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งการเขียนย่อความมีรูปแบบการเขียนย่อความและหลักการเขียนย่อความ นักเรียนควรศึกษาเรื่องรูปแบบการเขียนย่อความและหลักการเขียนย่อความนิทานให้ถูกต้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บใจความสำคัญของนิทานและสามารถเข้าใจเรื่องราวของนิทานได้อย่างครบถ้วน

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. รูปแบบการเขียนย่อความ
2. หลักการเขียนย่อความ

ทักษะ / กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะการเขียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย

สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

การวัดและประเมินผล

สาระการประเมิน	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนย่อความจากนิทานได้ถูกต้อง	ผลงานหลักการเขียนย่อความจากนิทาน	แบบประเมินการเขียนย่อความนิทาน	ได้ระดับคุณภาพ ดีขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้องตามหลักการเขียนย่อความ	ตรวจผลงานการเขียนย่อความนิทาน	แบบประเมินการเขียนย่อความนิทาน	ได้ระดับคุณภาพ ดีขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1 ย่อความจากนิทาน)

แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม

1. ครูสุ่มนักเรียนภายในชั้นเรียน 1 คน ให้ออกมาเล่านิทานที่ตนเองจำได้หรือตนเองชื่นชอบ 1 เรื่อง หน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยนกับครู เกี่ยวกับนิทานที่เพื่อนออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน
 - 2.1 “นักเรียนคนใดรู้จักนิทานที่เพื่อนเล่าบ้างและอยากเล่านิทานเพิ่มเติมบ้าง”

เสริมความรู้ใหม่

3. ครูให้นักเรียนภายในชั้นเรียนเล่านิทานอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ฟังนิทานที่เพื่อนเล่าหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดให้นักเรียนเล่านิทานดังกล่าวเพียงแค่ 1 ประโยค หลังจากนั้นให้เพื่อนคนถัดไปเล่าต่อไปเรื่อย ๆ จนจบเรื่อง
4. นักเรียนและครูร่วมกันสังเกตการเล่าเรื่องของเพื่อนที่เล่าต่อกันจนจบเรื่องกับเรื่องที่เพื่อนมาเล่าหน้าชั้นเรียน เกี่ยวกับใจความสำคัญและเรื่องราวของนิทานว่ามีการตัดแปลง เพิ่มเติมหรือตัดส่วนสำคัญใดหรือไม่
5. นักเรียนอ่านนิทานเรื่องเรื่อง สามพี่น้องกับกิ่งไม้ พร้อมกันทั้งห้อง โดยครูแจกบทอ่านนิทานให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน
6. นักเรียนศึกษาหลักการเขียนย่อความเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนย่อความนิทาน และการวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด
7. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ใจความสำคัญของนิทานเรื่อง สามพี่น้องกับกิ่งไม้ และย่อความตามรูปแบบการเขียนย่อความนิทาน

ฝึกให้ปฏิบัติ

8. ให้นักเรียนจับคู่และอ่านนิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ แล้วฝึกเขียนย่อความตามหลักการเป็นสมุดนิทานเล่มเล็ก โดยพับกระดาษขนาด A4 ออกเป็น 8 ช่อง หลังจากนั้นพับเป็นสมุดเล่มเล็ก โดยครูกำหนดให้แต่ละหน้าดังนี้

หน้าที่ 1 หน้าปก

หน้าที่ 2 นิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ มีตัวละครใดบ้าง (ใคร)

หน้าที่ 3 ตัวละครจากนิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ ทำอะไรบ้าง (ทำอะไร)

หน้าที่ 4 นิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ เกิดเหตุการณ์ที่ใดบ้าง (ที่ไหน)

หน้าที่ 5 นิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ เป็นอย่างไร (อย่างไร)

หน้าที่ 6 นิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ เกิดขึ้นเมื่อใด (เมื่อใด)

หน้าที่ 7-8 ให้นักเรียนย่อความนิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ จากการวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องที่หน้าที่ 2-6 ลงในรูปแบบการเขียนย่อความด้วยสำนวนของตนเอง

จัดให้แสดงผลงาน

9. ครูสุ่มนักเรียน กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลาง และกลุ่มเก่ง นำเสนอตามลำดับนำเสนอนิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ ที่นักเรียนย่อความด้วยสำนวนของตนเอง

10. นักเรียนและครูร่วมกันสังเกตนิทานเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ ที่เพื่อนนำเสนอ แล้ววิเคราะห์เรื่องราวว่าเรื่องที่ย่อความจากสำนวนของเพื่อนนั้น สามารถเก็บใจความสำคัญของนิทานเรื่อง ดินสี่ชนิด ได้ครบถ้วนหรือไม่ นักเรียนอยากตัดหรือเพิ่มเติมส่วนใดบ้าง

สรุปหลักการนำไปใช้

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปรูปแบบการเขียนย่อความนิทานและหลักการเขียนย่อความนิทานที่ได้จากกิจกรรมสมุดเล่มเล็กร่วมกันบนกระดานดำ ครูตรวจสอบความถูกต้องและแนะนำเทคนิคในการเขียนย่อความนิทานด้วยสำนวนของตนเอง

สื่อการเรียนรู้

นิทานคติธรรมเรื่อง สามพี่น้องกับกิ่งไม้

นิทานคติธรรมเรื่อง สุนัขกับชิ้นเนื้อ

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นายธีรพัฒน์ หล้าเตี๋ยง)

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายธิรพัฒน์ หล้าเตียง)

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

ลงชื่อ

(นายอำนาจ บุญเป็รี้ยว)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม

แบบประเมินการเขียนย่อความนิทาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การเขียนคำขึ้นต้น มีส่วนประกอบคือ 1.1 ประเภทของสาร 1.2 ชื่อเรื่อง 1.3 ชื่อสิ่งพิมพ์ 1.4 วัน เดือน ปี 1.5 ฉบับที่ 1.6 เลขหน้า 1.7 คำว่า ความว่า	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ได้ครบทุกข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 1 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 2 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 3 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญครบ 2.2 ไม่ขยายความคิด เกินประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่เพิ่มประเด็นความคิด นอกเหนือจากประเด็น สำคัญ 2.4 ลำดับเนื้อความเป็นเหตุ เป็นผลกัน	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ ครบ 4 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	เขียนเนื้อความ ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด
3. การใช้ภาษา 3.1 ย่อหน้าและเว้นวรรค ถูกต้อง 3.2 ใช้คำถูกต้องตามบริบท 3.3 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสม กับเนื้อความ 3.4 ใช้ภาษาระดับเดียวกันและ ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ ขึ้นไป ไม่ใช้ภาษาพูดหรือภาษาถิ่น	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 4 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้องตาม เกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	ใช้ภาษา ไม่ถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนนเต็ม 3 คะแนน		เขียน ถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1-2 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน			เขียนได้ ตามเกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

นิทาน “สามพี่น้องกับกิ้งไม้”

นิทานอีสป

ชายแก่คนหนึ่งมีลูกชาย 3 คน ลูกชายทั้งสามคนของเขาเป็นคนที่ขยันขันแข็งมาก แต่พวกเขา มักทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เป็นประจำ ผู้เป็นพ่อพยายามตักเตือนให้พวกเขารักสามัคคีกัน แต่แล้วก็ต้องล้มเหลวไปทุกครั้ง

ผู้เป็นพ่อจึงตัดสินใจจะแสดงตัวอย่างให้เห็นถึงผลร้ายของความไม่สามัคคี

วันหนึ่งเขาบอกให้ลูกๆ ไปหากิ่งไม้มาหลายๆ กิ่ง เมื่อลูกๆ นำมาให้แล้ว เขาได้มัดกิ่งไม้รวมกันเป็นมัดใหญ่ แล้วบอกให้ลูกชายแต่ละคนลองหักไม้ออกเป็น 2 ท่อน ทุกคนพยายามหักกิ่งไม้จนสุดแรงแต่ก็ไม่สำเร็จ ต่อจากนั้น ผู้เป็นพ่อได้แก้มัดกิ่งไม้ ออก แล้ววางกิ่งไม้ลงบนมือของลูกชายทุกคน คนละ 1 กิ่ง แล้วบอกให้ลูกๆ ลองหักกิ่งไม้ดู ลูกๆ ทุกคนก็หักกิ่งไม้ออกเป็นสองท่อนได้อย่างง่ายดาย

ผู้เป็นพ่อ จึงพูดว่า “นี่แหละลูก ถ้าพวกเจ้ารู้จักสามัคคีและช่วยเหลือกัน พวกเจ้าจะเป็นเหมือนกิ่งไม้มัดนี้ ที่ศัตรูไม่อาจทำร้ายได้ แต่ถ้าพวกเจ้าแบ่งแยกทะเลาะกันเอง ศัตรูจะสามารถเอาชนะพวกเจ้าได้อย่างง่ายดาย เหมือนกิ่งไม้ที่แยกออกจากกันเหล่านี้แล”

หลังจากนั้นเป็นต้นมา ลูกชายทั้งสามคนก็เข้าใจถึงพลังของความสามัคคี และให้สัญญากับผู้เป็นพ่อไปว่า “ต่อจากนี้ไปไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น พวกเราก็จะรักและสามัคคีกันตลอดไปครับ”

จาก นิทานอีสป

นิทานเรื่อง “สุนัขกับชิ้นเนื้อ”

Sally (ผู้แปล)

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ พงษ์ารักษ์ข้างเมืองใหญ่ มีสุนัขจรจัดตัวหนึ่งกำลังนอนหมดแรง เพราะไม่มีอะไรตักถึงท้องมานานหลายวัน มันจึงวางแผนเข้าไปขโมยอาหารในตลาดสดมากินประทังชีวิต และโชคดีที่ได้เนื้อชิ้นโตมาโดยไม่มีใครจับได้

ในระหว่างที่เจ้าสุนัขกำลังกลับไปยังที่พัก มันได้เดินผ่านสะพานข้ามลำธารเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง แล้วเลื้อยไปเห็นเงาสะท้อนของตัวเองในน้ำ ก็เข้าใจผิดคิดว่าเป็นสุนัขอีกตัวที่ออกหาอาหารเหมือนมัน แต่สุนัขตัวนั้นกลับมีเนื้อที่ชิ้นใหญ่โตและดูน่ากินกว่าของตัวเอง

"ทำไมหมาตัวนั้นถึงได้กินอาหารที่ดีกว่าของข้า ? ข้าไม่ยอม ข้าขโมยเนื้อมาจากตลาดได้ ข้าก็ต้องขโมยเนื้อจากมันมาได้เหมือนกัน !" เมื่อเจ้าสุนัขคิดได้ดังนั้น มันก็อ้าปากเห่าเงาของตัวเองอย่างดุเดือด และนั่นก็ทำให้เนื้อที่มันคาบเอาไว้ ร่วงตกลงไปในลำธารแล้วจมหายไป

"อะไรกัน !? หมาตัวนั้นหายไปไหน แล้วเนื้อของข้าล่ะ ! เนื้อของข้า !" เจ้าสุนัขร้องอุทานเสียงดัง ก่อนจะรีบวิ่งตามหาชิ้นเนื้อที่หายไป ระหว่างนั้น เมื่อเจ้าสุนัขได้มองไปยังลำธารอีกครั้ง มันก็ได้ค้นพบว่า สุนัขอีกตัวที่เห็นก่อนหน้านี้คือตัวของมันเอง สุดท้ายเจ้าสุนัขก็ได้แต่เดินกลับที่ที่พักด้วยความสิ้นหวังและหิวโซเช่นเดิม

จากหนังสือนิทานอีสป สำหรับเด็ก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

วิชา ภาษาไทย

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้สอน นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง

สร้างคำ พาเพลิน เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องสั้น 1

ชื่อรายวิชา ภาษาไทย ท 16101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 แผนที่ 4 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกรูปแบบเขียนย่อความจากเรื่องสั้นได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น

สาระสำคัญ

รูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น คือ รูปแบบในการเขียนเก็บเนื้อความสำคัญของเรื่องสั้นที่ได้ อ่าน ซึ่งสามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนต้น คือ ส่วนของข้อความ ซึ่งบอกที่มาของเรื่องได้อย่างชัดเจน รูปแบบในส่วนหัวจะมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของสาร โดยผู้ย่อความเลือกใช้รูปแบบการเขียนย่อความให้ถูกต้องกับประเภทของสารที่นักเรียนได้อ่าน และส่วนที่ 2 คือ ส่วนเนื้อหาย่อความเรื่องสั้น จะต้องเรียบเรียงให้เป็นสำนวนภาษาของตนเอง แต่ยังคงเค้าโครงเรื่องราวของเรื่องสั้น แนวคิด สาระสำคัญของเรื่องในเรื่องสั้นนั้น ๆ ไว้ไม่เปลี่ยนแปลง นักเรียนควรศึกษารูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้นให้ถูกต้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บใจความสำคัญของเรื่องสั้น และสามารถเข้าใจเรื่องราวเรื่องสั้นได้อย่างครบถ้วน

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. รูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น
2. หลักการเขียนย่อความเรื่องสั้น

ทักษะ / กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะการเขียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย

สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

การวัดและประเมินผล

สาระการประเมิน	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอก รูปแบบเขียนย่อความจาก เรื่องสั้นได้ถูกต้อง	บอกรูปแบบการ เขียนย่อความจาก เรื่องสั้นได้ถูกต้อง	แบบประเมินการ เขียนย่อความเรื่อง สั้น	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเขียน ย่อความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้ ถูกต้องตามรูปแบบเขียน ย่อความ	ตรวจผลงาน การเขียนย่อความ เรื่องสั้น	แบบประเมินการ เขียนย่อความเรื่อง สั้น	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1 ย่อความจากเรื่องสั้น)แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม

1. ครูอ่านเรื่องสั้น เรื่อง ยกตัวเองขึ้นโดยไม่ยกคนอื่นลง ให้นักเรียนฟัง
2. ครูจับสลากรายชื่อนักเรียนให้ออกมาเขียนเล่าเรื่องสั้น เรื่อง ยกตัวเองขึ้นโดยไม่ยกคนอื่นลง จากที่ครูเล่า บนกระดานดำ
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องสั้น ว่า “เรื่องสั้น ที่นักเรียนได้เขียนบนกระดานดำนั้น นักเรียนสามารถเก็บใจความสำคัญของเรื่องสั้น ตามที่ครูได้เล่าไปหรือไม่”

เสริมความรู้ใหม่

4. ครูให้นักเรียนสังเกตรูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น จากบัตรคำบนกระดานดำ “จากบัตรคำรูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น นักเรียนคิดว่ามีส่วนใดแตกต่างจากรูปแบบการเขียนย่อความนิทานที่เราได้ศึกษามาเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา”
5. นักเรียนศึกษาหลักการเขียนย่อความเรื่องสั้นจากบัตรคำบนกระดานดำและครูร่วมกับสรุปรูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้นกับนักเรียน

ฝึกให้ปฏิบัติ

6. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน โดยแบ่งออกไปเท่า ๆ กัน อ่านเรื่องสั้น เรื่อง บ้านของฉัน แล้วให้นักเรียนเขียนย่อความนิทานเรื่อง บ้านของฉัน โดยใช้รูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น ที่ได้ร่วมกับศึกษา

จัดให้แสดงผลงาน

7. นักเรียนนำเสนอผลการเขียนย่อความเรื่องสั้นบนกระดานดำ

8. นักเรียนและครู ร่วมกันแนะนำและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเขียนย่อความเรื่องสั้นของนักเรียนกลุ่มที่นำเสนอ

สรุปหลักการนำไปใช้

9. ครูร่วมกับนักเรียน สรุปรูปแบบการเขียนย่อความเรื่องสั้น

สื่อการเรียนรู้

เรื่องสั้น เรื่อง ยกตัวเองขึ้นโดยไม่ยกคนอื่นลง

เรื่องสั้น เรื่อง บ้านของฉัน

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง)

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายกริพัฒน์ หล้าเตียง)

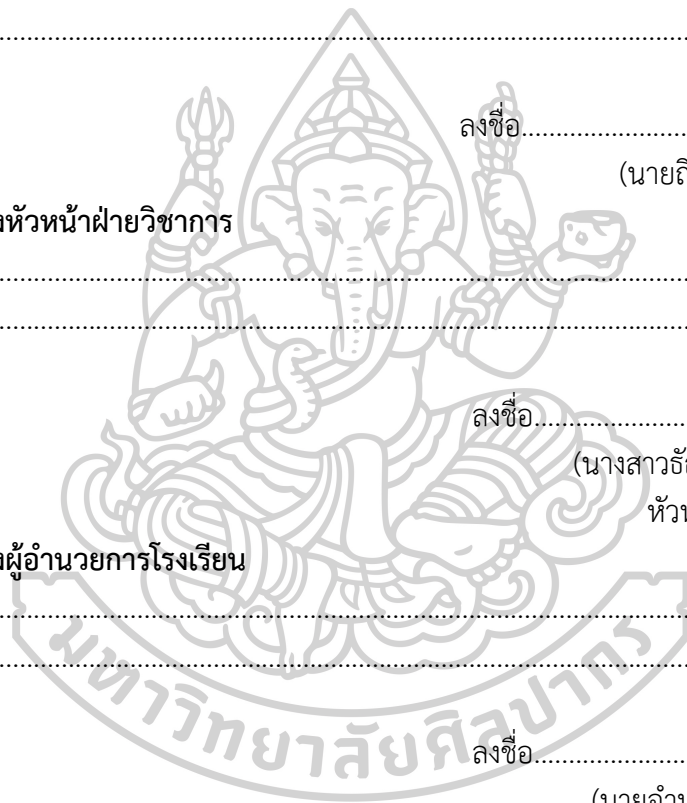
ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

ลงชื่อ.....
(นางสาวธัญสรณ์ ธิติวิทยพัฒน์)
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....
(นายอำนาจ บุญเป็รียว)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม

แบบประเมินการเขียนย่อความเรื่องสั้น

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การเขียนคำขึ้นต้น มีส่วนประกอบคือ 1.1 ประเภทของสาร 1.2 ชื่อเรื่อง 1.3 ชื่อสิ่งพิมพ์ 1.4 วัน เดือน ปี 1.5 ฉบับที่ 1.6 เลขหน้า 1.7 คำว่า ความว่า	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ได้ครบทุกข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 1 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 2 ข้อ	ระบุส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 3 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญครบ 2.2 ไม่ขยายความคิด เกินประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่เพิ่มประเด็นความคิด นอกเหนือจากประเด็น สำคัญ 2.4 ลำดับเนื้อความเป็นเหตุ เป็นผลกัน	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ ครบ 4 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	เขียนเนื้อความ ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด
3. การใช้ภาษา 3.1 ย่อหน้าและเว้นวรรค ถูกต้อง 3.2 ใช้คำถูกต้องตามบริบท 3.3 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสม กับเนื้อความ 3.4 ใช้ภาษาระดับเดียวกันและ ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ ขึ้นไป ไม่ใช้ภาษาพูดหรือภาษาถิ่น	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 4 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้องตาม เกณฑ์ 1 ข้อ	ใช้ภาษา ไม่ถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนนเต็ม 3 คะแนน		เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1-2 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน			เขียนได้ ตามเกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

เรื่องสั้น “ยกตัวเองขึ้นโดยไม่ยกคนอื่นลง”

ปองวุฒิ รุจิระชาคร

อาจารย์คนหนึ่งชวนลูกศิษย์ไปเดินเล่นที่ชายหาด

อาจารย์ได้เริ่มสอนลูกศิษย์ ด้วยการใช้ไม้ขีดเส้นสองเส้นลงไปบนผืนทราย เป็นเส้นคู่ขนาน ยาว 4 ฟุต และ 2 ฟุต ตามลำดับ อาจารย์กล่าวว่า “เธอสามารถทำให้เส้น 2 ฟุต ยาวกว่าเส้น 4 ฟุต ได้หรือเปล่า ไหนลองทำให้อาจารย์ดูซิ”

ลูกศิษย์ได้คิดหาทางซักพักหนึ่ง แล้วก็เอามือลบรอยเส้นที่ยาว 4 ฟุต ให้สั้นลงเหลือเพียง 1 ฟุต ทำให้เส้น 2 ฟุต นั้นดูยาวกว่าทันที แล้วศิษย์ก็ถามอาจารย์ว่า “ทำแบบนี้ใช้ได้ไหมครับ” “เหยียบหัวคนอื่น เพื่อให้ตัวเองอยู่สูงขึ้น” อาจารย์เชกบาลลูกศิษย์เบาๆ แล้วกล่าวว่า ” คนที่จะยกตนเองให้สูงขึ้น โดยการทำร้ายคู่คนอื่นนั้น ไม่ใช่วิธีที่เหมาะสม ถ้าเลือกใช้วิธีนี้ ชีวิตเธอก็มีแต่คนสาปแช่ง และในระยะยาวชีวิตมักจะล้มเหลว ทางที่ดีควรเลือกวิธีที่จะยกตัวเองขึ้น โดยไม่ไปลดคนอื่นลง ” แล้วอาจารย์ก็ขีดเส้นสองเส้นให้ยาวเช่นเดิม คือ 2 ฟุต และ 4 ฟุต จากนั้นอาจารย์ก็ทำให้ดูด้วยการขีดเส้น 2 ฟุตให้ยาวขึ้นเป็น 5 ฟุต แล้วพูดว่า “จงอย่าคิดว่าคู่แข่งของเจ้าคือศัตรู แต่ให้คิดว่าเป็นครูของเจ้า” ที่เธอจะต้องพัฒนาตัวเองให้เทียบเท่าหรือดีกว่า มันจะทำให้เธอได้ก้าวไปข้างหน้าอย่างสง่างามและยั่งยืนผู้ที่เลื่อนตัวเองขึ้น โดยการฆ่าน้อง พี่องชาย และชายเพื่อน ถึงแม้จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ แต่นั่นก็เป็นความสำเร็จที่ปราศจากเกียรติคุณ ไม่อาจพูดได้อย่างเต็มภาคภูมิ การเลื่อนตัวเองขึ้นโดยวิธีที่ไม่ชอบธรรม กับการเลื่อนตัวเองขึ้นไป โดยปล่อยให้ผู้อื่นได้ก้าวไปทางของเขอย่างเสรีนั้น ย่อมส่งผลลัพท์ที่ต่างกันหากไร้คู่แข่งแล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่า ตัวเองมีศักยภาพในการทำงานแค่ไหน ไม่มีอุปสรรคก็ไม่มีจักสวยงามนักผู้ที่ติ่มักชื่นชมคู่ต่อสู้ที่เก่ง เพราะคู่ต่อสู้ที่อ่อนแอ จะทำให้ชัยชนะของเขาไม่ยั่งยืนและไม่ภาคภูมิใจ ดังนั้น...เมื่อได้พบกับคู่แข่งที่แข็งแกร่งและฉลาดล้ำ ก็ยิ่งกระตุ้นให้เรารู้จักพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น การเลื่อนตัวเองขึ้นพร้อมกับลดคนอื่นลง เจ้าอาจจะชนะ แต่ก็มีศัตรูตามมาด้วย แต่การเลื่อนตัวเองขึ้นโดยไม่ลดคนอื่นลง เธอจะเป็นผู้ชนะ พร้อมกับยังมีเพื่อนเพิ่มขึ้น และหนึ่งในนั้นอาจเคยเป็นคู่แข่งของเธอเองด้วย

(หนังสือรวมเรื่องสั้นยอดนิยม จาก forward mail : 2562)

เรื่องสั้น “บ้านของฉัน”

ธามาดา

พลอยมีความฝันอย่างหนึ่ง เธออยากมีบ้านที่สวยงามมีทุกอย่างเพียบพร้อม ทุกเวลาที่อยู่ในบ้านมีแต่ความสุขสบาย เธออยากมีรถหรู ๆ ขับ อยากมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทุกสิ่งอย่างที่เธออยากได้มีขายอยู่ทั่ว ๆ ไป แต่สิ่งที่เธอเฝ้าฝันมาเป็นของเธอ คือ “เงิน”

เธอก็ตั้งใจทำงานมากขึ้นหางานพิเศษทำเพื่อที่เธอจะได้มีเงินเพิ่มมากขึ้น เธอทำงานหนักทุกวัน เพื่อที่จะได้ในสิ่งที่เธอต้องการตลอดหลายปีเธอทำงานหนัก ทำให้เธอมีเงินมากมายพอที่จะซื้อของที่เธออยากได้ เธอซื้อบ้านหลังใหญ่ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆที่เธออยากได้แต่มันยังไม่พอสำหรับเธอ เธอก็ต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้นอีกแล้วเธอก็ซื้อทุกอย่าง จนตอนนี้ที่บ้านของเธอมีครบทุกอย่าง โอ้...ฉันมีความสุขจังเลย(เธอบอก)

หลังจากนั้นไม่กี่วันบ้านของเธอก็ถูกไฟไหม้ จนเหลือแต่ซากให้เธอดูต่างหน้า บ้านหลังที่เธอทำงานหนักเพื่อที่จะได้มันมาวันนี้มันหมดไปแล้ว เธอไม่มีอะไรเหลือเลยนอกจากตัวเธอและความรู้ที่มี เธอจึงตัดสินใจที่จะทำงานแล้วสร้างบ้านหลังเล็ก ๆ ไม่ต้องหรูหราไม่ต้องมีของราคาแพงมากมายไม่ต้องสวยงามแต่แคมีบ้านก็สบายใจแล้ว

เธอเดินเข้าไปในบ้านหลังเล็กๆที่เธอสร้างมากับมือ เธอมองข้าวของที่ดูธรรมดา นี่คือนบ้านแสนธรรมดาที่สบายที่สุดบ้านไม่จำเป็นต้องใหญ่โตสวยหรูอะไรเลยขอเพียงเป็นสถานที่ที่เราอยู่แล้วสบายใจเท่านั้นก็เพียงพอไม่มีที่ใดสุขใจเท่าบ้านของเรา

(จากหนังสือรวมเรื่องสั้นสุดประทับใจ)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	สร้างคำ พาเพลิน	เรื่อง การเขียนย่อความบทความ 3
วิชา ภาษาไทย	ชื่อรายวิชา ภาษาไทย ท 16101	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565	แผนที่ 9 เวลา 1 ชั่วโมง
ผู้สอน นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง		

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการการเขียนย่อความจากบทความได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากบทความที่อ่านได้ถูกต้องตามหลักการเขียนย่อความบทความ

สาระสำคัญ

การเขียนย่อความบทความ คือการเขียนเก็บเนื้อความสำคัญของบทความที่ได้อ่าน จะต้องเรียบเรียงให้เป็นสำนวนภาษาของตนเองไม่คัดลอกข้อความจากบทอ่าน แต่ยังคงเค้าโครงเรื่องราวของเรื่องสั้น แนวคิด สาระสำคัญของเรื่องในเรื่องสั้นนั้น ๆ ไว้มิเปลี่ยนแปลง นักเรียนควรศึกษาหลักการเขียนย่อความบทความให้ถูกต้องตรงตามหลักการเขียนย่อความบทความ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บใจความสำคัญของบทความและสามารถเข้าใจเรื่องราวของบทความได้อย่างครบถ้วน

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. รูปแบบของการเขียนย่อความบทความ
2. หลักการเขียนย่อความบทความ

ทักษะ / กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะการเขียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย

สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

การวัดและประเมินผล

สาระการประเมิน	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอก หลักการการเขียนย่อความ จากบทความได้ถูกต้อง	บอกหลักการเขียน ย่อความจาก บทความได้ถูกต้อง	แบบประเมินการ เขียนย่อความ บทความ	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเขียน ย่อความจากบทความที่อ่านได้ ถูกต้องตามหลักการเขียน ย่อความบทความ	ตรวจผลงาน การเขียนย่อความ บทความ	แบบประเมินการ เขียนย่อความ บทความ	ได้ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 3 ย่อความจากบทความ)

แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันทบทวนหลักการเขียนย่อความจากบทความ ที่ได้จากคาบแรกที่นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ห่อออกมาเป็นวิธีการของตนเอง และทบทวนหลักการเขียนย่อความจากคาบที่ 2 คือ ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด

2. ครูสุ่มให้นักเรียนนำเสนอ หลักการการเขียนย่อความบทความ ที่นักเรียนได้รับการศึกษาการเขียนย่อความบทความ นักเรียนและครูร่วมกันเสนอแนะตรวจสอบความถูกต้องของหลักการเขียนย่อความบทความที่เพื่อนนำเสนอ

เสริมความรู้ใหม่

3. นักเรียนอ่านบทความ “การผลิตยารักษาโรค”

4. นักเรียนร่วมกันสังเกตบทความด้านการใช้ภาษา จากบทความเรื่อง “การผลิตยารักษาโรค” ครูและนักเรียนร่วมกันย่อความ โดยให้ร่วมกันย่อความพร้อมกันทั้งห้อง

5. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการเขียนย่อความบทความ เกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาและการเก็บใจความสำคัญจากบทความ และให้นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการย่อความบทความ

ฝึกให้ปฏิบัติ

6. ครูให้นักเรียนจับคู่ โดยครูกำหนดให้นักเรียนที่นั่งข้างกันให้จับคู่กัน

7. ครูให้นักเรียนเขียนย่อความจากบทความ เรื่อง “ปลูกต้นไม้ให้เหมาะสมกับเรา” ตามหลักการที่นักเรียนร่วมกันนำเสนอมาแล้วนั้น

จัดให้แสดงผลงาน

8. ครูสุ่มนักเรียนเพื่อให้เพื่อนำเสนอผลงานการย่อความจากบทความ เรื่อง “ปลูกต้นไม้ให้เหมาะสมกับเรา” ตรวจสอบผลงานการเขียนย่อความบทความของนักเรียนให้ถูกต้องตรงตามหลักการ ชื่นชมนักเรียน และ เพิ่มเติมองค์ความรู้ให้กับนักเรียน

สรุปหลักการนำไปใช้

9. ครูสรุปหลักการเขียนย่อความบทความที่อ่าน ร่วมกันกับนักเรียน

10. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ได้จากการเขียนย่อความทั้ง 3 คาบเรียนไปติดบอร์ด และให้สรุปหลักการเขียนย่อความบทความที่ได้จากการเรียนไปติดบอร์ด เพื่อนำเสนอและเป็นแนวทางในการศึกษานอกห้องเรียนต่อไป

สื่อการเรียนรู้

บทความ เรื่อง “การผลิตยารักษาโรค”

บทความ เรื่อง “ปลูกต้นไม้ให้เหมาะสมกับเรา”

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(นายถิรพัฒน์ หล้าเตียง)

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายถิรพัฒน์ หล้าเตียง)

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

ลงชื่อ.....

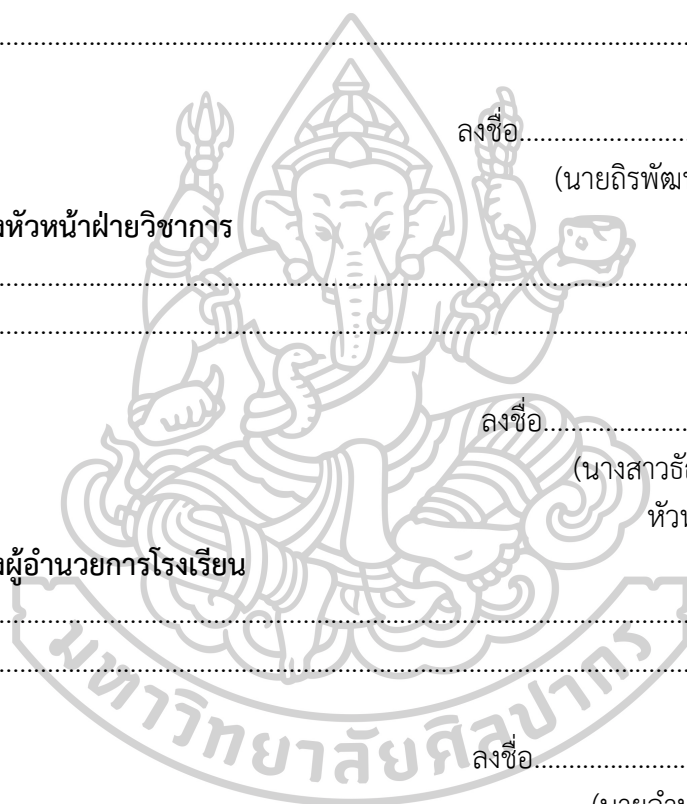
(นางสาวธัญญสรณ์ ธิติวิทย์พัฒน์)

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....

(นายอำนาจ บุญเป็รี้ยว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม

แบบประเมินการเขียนย่อความบทความ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การเขียนคำขึ้นต้น มีส่วนประกอบคือ 1.1 ประเภทของสาร 1.2 ชื่อเรื่อง 1.3 ชื่อสิ่งพิมพ์ 1.4 วัน เดือน ปี 1.5 ฉบับที่ 1.6 เลขหน้า 1.7 คำว่า ความว่า	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ได้ครบทุกข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 1 ข้อ	ระบุส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 2 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาดไป 3 ข้อ	ระบุ ส่วนประกอบ คำขึ้นต้น ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป
2. การเขียนเนื้อความ 2.1 มีประเด็นสำคัญครบ 2.2 ไม่ขยายความคิด เกินประเด็นสำคัญ 2.3 ไม่เพิ่มประเด็นความคิด นอกเหนือจากประเด็น สำคัญ 2.4 ลำดับเนื้อความเป็นเหตุ เป็นผลกัน	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ ครบ 4 ข้อ	เขียน เนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนเนื้อความ ได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	เขียนเนื้อความ ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด
3. การใช้ภาษา 3.1 ย่อหน้าและเว้นวรรค ถูกต้อง 3.2 ใช้คำถูกต้องตามบริบท 3.3 ใช้คำเชื่อมได้เหมาะสม กับเนื้อความ 3.4 ใช้ภาษาระดับเดียวกันและใช้ ภาษาระดับกึ่งทางการ ขึ้นไป ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาถิ่น	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 4 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้องตาม เกณฑ์ 2 ข้อ	ใช้ภาษาถูกต้อง ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	ใช้ภาษา ไม่ถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด
4. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น 1 คำ)	คะแนนเต็ม 3 คะแนน		เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด 1-2 คำ	เขียนผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป
5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย 5.2 สะอาดเรียบร้อย	คะแนนเต็ม 2 คะแนน			เขียนได้ ตามเกณฑ์ ครบ 2 ข้อ	เขียนได้ตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

บทความ “การผลิตยารักษาโรค”

รศ.ดร.เกสัชกรณธร ชัยญาคุณาพฤกษ์
และผศ.ดร.เกสัชกรหญิงนันทวรรณ กิติกรณาภรณ์

เมื่อเราเกิดเจ็บป่วย และไปพบแพทย์หลังจากที่แพทย์ตรวจแล้วแพทย์อาจให้ยามาทา มารับประทานหรือฉีดยา เพื่อรักษาโรคที่เราเป็นอยู่ให้หายโดยเร็ว ยาที่ใช้บำรุงร่างกายและรักษาหรือป้องกันโรค แต่ก่อนได้มาจากพืช สัตว์ แร่ธาตุในธรรมชาติ เช่น การใช้ว่านหางจระเข้ทาแผลรักษาเมื่อถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาก็นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาค้นคว้าวิจัยทดลองผลิตยาเพิ่มเติมจากสารสำคัญในธรรมชาติและสารเคมี โดยมีจำนวนกว่าหมื่นชนิด ให้เป็นยาชนิดใหม่ที่มีประสิทธิภาพดี ซึ่งผ่านการทดสอบทั้งในหลอดทดลอง ในสัตว์ทดลอง และในคนมาแล้วนอกจากนี้ ยายังต้องเกิดพิษต่อผู้ป่วยน้อยที่สุด ต่อมาเกิดการเตรียมรูปแบบยาที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม เช่น ยาเม็ด ยาแคปซูล ยาเม็ดเคลือบฟิล์ม ยาฉีด ยาน้ำ ฯลฯ จึงทำให้เรามียาหลากหลายชนิดและหลายประเภท เช่น ยาฉีดอินซูลินจากตับอ่อนของโคหรือสุกร เพื่อใช้รักษาโรคเบาหวาน ยาปฏิชีวนะทั้งแบบกินและฉีดเพื่อรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียจากเชื้อรา ส่วนระยะสุดท้ายของการพัฒนายาจะเป็นการติดตามความปลอดภัยของผู้ป่วยหลังจากจำหน่ายยาในตลาดแล้ว เพื่อยืนยันผลของการใช้ยา และวิเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัย

จาก สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ 38

บทความ “ปลูกต้นไม้ให้เหมาะกับเรา”

ศิริชัยวัฒน์

ผม “ชอบ” ต้นไม้ครับ แต่ก็คงแค่ชอบไม่ได้รักหรือขนาดหลงใหล คือไม่ค่อยรู้ว่าต้นอะไร เป็นอะไร ไม่ถึงขั้นศึกษารายละเอียดแต่กล้าพูดว่าชอบจริง ๆ เพราะรู้สึกดีเสมอที่ได้อยู่ใกล้ได้ชื่นชมผมเคยพยายามซื้อต้นไม้มาปลูก ตั้งแต่อยู่หอสมัยเรียนแต่ก็ไม่ค่อยรอดตอนทำงานก็เคยมีคนเอากะบองเพชรหรือแคคตัสมาให้ เขาว่าเลี้ยงง่ายผมยังทำตายเลย..

ย้อนกลับไปหลังจากผมซื้อลิลาวตีมาไม่นาน ผมก็ยังซื้อไม้แขวนดอกสวงามมา 4 กระถางต่างชนิดกันไป เพียงเพราะคนขายมาจอดทานข้าวใกล้บ้าน และคิดว่าจะพยายามใส่ใจดูแลมันอย่างดี เช่นกันต้นไม้ก็สวงามคืออยู่ราว 2-3 เดือน จนมีวันที่ต้องไม่อยู่บ้าน 2-3 วันเมื่อกลับมามันเหี่ยวเฉากระถางที่ 1 ผ่านไป กระถางที่ 2 ค่อย ๆ ผ่านไป จนเหลือกระถางสุดท้าย ผมก็ยังพยายามรดน้ำดูแลตามประสาที่อยู่กับผมมาได้อีกราว 2 เดือน และค่อยโรยลาไปไม่เหลือในที่สุด

ณ วันนี้ ผมยังได้เฝ้ามองลิลาวตีที่ผมปลูกไว้ทุกวันมีความสุขเฝ้ารอวันที่มันจะเป็นไม้ใหญ่ขึ้น ยังมีไม้เล็ก ๆ เอมมาจากบ้านพี่สาวปลูกลงดินไว้อีกหลายต้นที่งอกงามดี

แม้ผมจะต้องผิดหวังกับไม้กระถางแขวนแต่ก็ได้เรียนรู้ไปดังที่บอก ความตั้งใจดีแค่ไหนอาจไม่พอเราอาจต้องเลือก “ใส่ใจดูแล” อะไร ที่เหมาะกับเราด้วยเช่นกันและมันไม่ใช่ความผิดของเราหรือต้นไม้แค่อะไร ๆ มันไม่เหมาะสมกัน..

จาก <https://sirichaiwatt.com/บทความดี ๆ สั้น ๆ/ปลูกต้นไม้ให้เหมาะกับเรา>

แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนย่อความ (ก่อนเรียน-หลังเรียน)

คำสั่ง : ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วเขียนลงความลงในบรรทัดที่กำหนดให้

นิทานเรื่อง ชาวนาและนกกกระเรียน

ณ พุ่งนาแห่งหนึ่ง มีเหล่า นกกกระเรียนพากันมาจิกกินเมล็ดข้าวที่เพิ่งจะออกรวงใหม่ ๆ จนหมด ทำให้ชาวนา รู้สึกโกรธเป็นอย่างมาก เขาจึงมานำหุ่นไล่กามาตั้งไว้เพื่อไล่เหล่า นกกกระเรียนไปแต่พวกมันก็ไม่เกรงกลัว

วันต่อมาชาวนาจึงนำคันธนูออกมา และทำท่าเหมือนจะยิงไล่เหล่า นกกกระเรียนเพื่อหวังจะเตือนให้พวกมันหนีไปเสีย แต่พวกมันสังเกตเห็นคันธนูที่ชาวนาถืออยู่นั้นไม่ได้ขึงสายไว้ จึงไม่ได้สนใจ และจิกกินเมล็ดข้าวต่อไป ทำให้ชาวนายิ่งโมโหพลันขึงสายธนูและเล็งลูกศรไปที่ฝูงนกกกระเรียน ทำให้นกกกระเรียนตายเป็นจำนวนมาก

นกกกระเรียนตัวหนึ่งจึงตะโกนขึ้นมาว่า “รีบหนีกันเถอะพวกเรา ชาวนาไม่ได้เพียงแค่ต้องการขู่ แต่เขาคิดจะฆ่าพวกเราจริง ๆ ”

(แซลลี มาร์กาเรต ฟิลด์, นิทานอีสปสำหรับเด็ก, 2565)

บทย่อความ

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่องสั้น เรื่อง “ตะปุกกับมิตรภาพ”

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเด็กชายคนนึงมีนิสัยเจ้าอารมณ์ พ่อของเค้าจึงได้ให้ถุงใส่ตะปุกแก่เค้าถุงหนึ่ง แล้วบอกกับว่าทุกครั้งที่คุณควบคุมอารมณ์โกรธไม่ได้เจ้าจงตอกตะปุกฝังลงในรั้วไม้ที่ตัวนี้ในวันแรก เด็กคนนี่ตอกตะปุกใส่รั้วถึง 37 ตัว

แต่ในหลายสัปดาห์ต่อมาเค้าเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์โกรธของตัวเองได้ จำนวนตะปุกที่ถูกตอกจึงน้อยลงๆ เด็กน้อยค้นพบว่า การควบคุมอารมณ์ตัวเองนั้นง่ายกว่าการตอกตะปุกใส่รั้วเสียอีกในที่สุด มีอยู่วันหนึ่งที่เด็กน้อยคนนี้ ไม่อารมณ์เสียเลย และไม่ต้องตอกตะปุกใส่รั้วเลยแม้แต่ตัวเดียว เค้าบอกพ่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ พ่อเลยแนะนำเค้าว่าถ้าวันไหนหนูควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ก็ถอนตะปุกออกจากรั้วตัวนี้สิ

วันคืนผันผ่านล่วงไป เด็กน้อยได้กลับมาเล่าให้พ่อฟังอีกครั้งว่าตอนนี้ไม่เหลือตะปุกแม้แต่ตัวเดียวในรั้วไม้ เลยละ พ่อจึงมีลูกชายไปที่รั้วไม้ นั้น พร้อมกับบอกว่า "ลูกทำได้ดีมาก แต่คุณนี่สิ มันมี"รุ" ตะปุกในเนื้อไม้ของรั้ว รั้วมันไม่กลับมาเหมือนเดิมได้อีกต่อไป แล้ว...และเมื่อไรที่ลูกพูดกับคนอื่นด้วยอารมณ์โกรธมันก็จะทิ้งรอยไว้แผลไว้ในใจเขาอย่างนี้เหมือนกันถ้าลูกแทงมีดใส่คนอื่น แล้วดึงออกมา แม้ลูกจะพูดว่าผมเสียใจสักกี่ครั้งมันก็จะได้อะไรขึ้นมา แผลก็จะยังคงอยู่อย่างนั้นบาดแผลในใจคนที่ถูกทำร้ายด้วยคำพูดมันเลวร้ายไม่น้อยไปกว่าแผลทางกาย

"เพื่อน ก็เหมือนอัญมณีที่หายาก แ่ละเขาทำให้ลูกยิ้มสดชื่นให้กำลังใจลูกก้าวไปสู่ในความสำเร็จ เขาพร้อมที่จะฟัง และพร้อมที่จะแบ่งปันคำสรรเสริญให้เธอ และพวกเขาที่พร้อมเปิดใจของเขาให้กับเราเสมอ"

(ปองวุฒิ รุจิระชาคร, หนังสือรวมเรื่องสั้นยอดนิยาย จาก forward mail, 2562)

บทย่อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทความเรื่อง “สมาร์ทโฟนกับการเรียนรู้”

หลายคนยังโต้แย้งว่า โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟนนั้นมีประโยชน์แต่การใช้มากเกินไปก็ทำให้เกิดปัญหาการนอนไม่เพียงพอ โดยกุมารแพทย์ชาวออสเตรเลียแนะนำว่าวัยรุ่นควรจะต้องนอน 9-10 ชั่วโมงต่อวัน แต่วัยรุ่นของออสเตรเลียมีเวลานอนเฉลี่ยเพียง 7.30 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนประเทศไทยกระทรวงสาธารณสุขแนะนำว่าวัยรุ่นควรนอน 8-10 ชั่วโมงต่อวัน แต่จริง ๆ แล้วทุกวันนี้เกือบไม่มีวัยรุ่นคนใดนอนได้ตามคำแนะนำดังกล่าว ซึ่งผลเสียของการนอนไม่เพียงพอที่เห็นได้อย่างชัดเจนตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กล่าวไว้คือ “ร่างกายเจริญเติบโตช้า ไม่มีสมาธิในการเรียน ง่วงเหงาหาวนอน เรียนไม่รู้เรื่อง ประสิทธิภาพในการเรียนและการจดจำลดลง”

ด้วยเหตุนี้นักวิจัยในออสเตรเลียจึงกล่าวว่า ปัจจัยที่อธิบายผลการเรียนที่แย่ลงคือการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้กันมากที่สุดคือโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน โดยพบว่าการมีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟนใช้ส่วนตัวของเด็กและวัยรุ่นนั้นมีสัดส่วนสูงมากซึ่งในสหรัฐอเมริกาสูงถึง 75% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และในสหราชอาณาจักรมีสูงถึง 90% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

(Bolton R., 2019; ชีรพงษ์ คำพุ่ม และคณะ, 2560)

บทย่อความ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย
เรื่อง “ การพัฒนาความสามารถการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 2 ประเมินความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับความพึงพอใจของตน

ระดับคุณภาพ 5 - มากที่สุด 4 - มาก 3 - ปานกลาง 2 - น้อย 1 - น้อยที่สุด

ประเด็นวัดความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความน่าสนใจ					
1.2 ได้รับความรู้เพิ่มจากเนื้อหาที่นำมาประกอบการสอน					
1.3 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนมีความเข้าใจง่าย					
1.4 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนช่วยให้เข้าใจกระบวนการเขียนย่อความเพิ่มมากขึ้น					
1.5 เนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนให้ความเพลิดเพลิน					
2. ด้านกิจกรรม					
2.1 กิจกรรมการสอน มีความสนุกสนาน					
2.2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
2.3 วิธีการเรียน การเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนมีสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น					
2.4 การเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนย่อความ					
2.5 การเรียนการเขียนย่อความด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการเขียนย่อความได้ดียิ่งขึ้น					
3.ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
3.1 ได้พัฒนาทักษะการเขียนย่อความได้					
3.2 ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน					

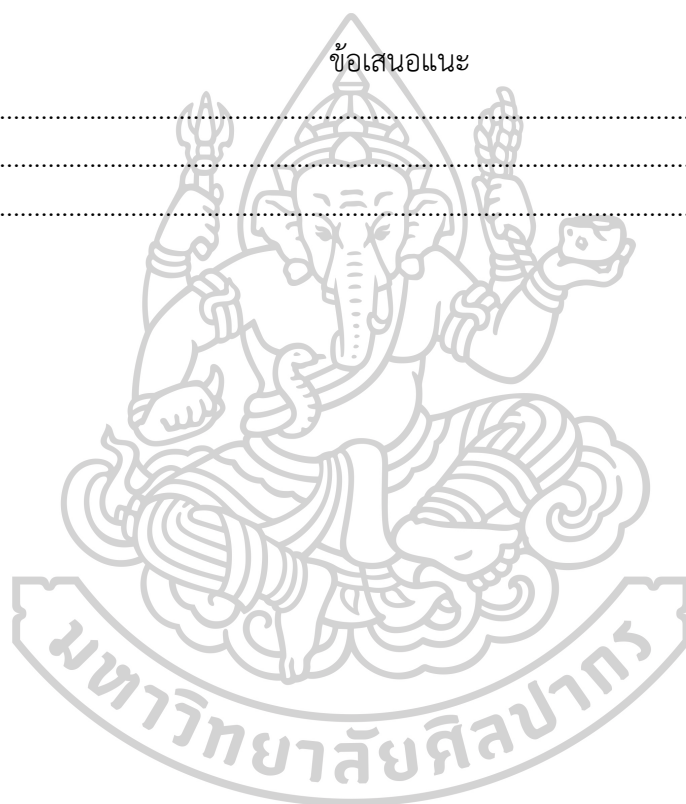
ประเด็นวัดความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3 สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3.4 สามารถนำกิจกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปปรับใช้กับทักษะอื่นๆในภาษาไทยได้					
3.5 สามารถนำทักษะการเขียนย่อความไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ ได้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายถิรพัฒน์ หล้าเตียง

วุฒิการศึกษา

พ.ศ.2555 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย อำเภอเมืองนครปฐม
จังหวัดนครปฐม

พ.ศ.2560 สำเร็จการศึกษาปริญญา ครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย (5 ปี) คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
จังหวัดนครปฐม

พ.ศ.2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

